

dà jí pì yù wáng jīng
大集譬喻王经

dà jí pì yù wáng jīng juàn shàng 03
大集譬喻王经卷上

dà jí pì yù wáng jīng juàn xià 54
大集譬喻王经卷下

dà jí pì yù wáng jīng juàn shàng
大集譬喻王经卷上

suí tiān zhū sān zàng fǎ shī shé nuó jué duō yì
隋天竺三藏法师闍那崛多译

fù cì shuō cǐ fǎ shí mìng zhě shè lì fú cóng
复次说此法时，命者舍利弗，从

zuò ér qǐ yī jiān yōu duō luó sēng qié zuò yǐ yòu xī
座而起，一肩优多罗僧伽作已，右膝

zhù dì hé zhǎng bái yán dà dé shì zūn wǒ yù shǎo
著地，合掌白言：大德世尊，我欲少

wèn yuàn fó tīng xǔ rú wǒ suǒ wèn cì wéi jiě shuō
问，愿佛听许，如我所问，赐为解说。

rú shì yán yǐ fó gào mìng zhě shè lì fú yán
如是言已，佛告命者舍利弗言：

shè lì fú suí rǔ suǒ yù dāng wèn rú lái ā luó hē
舍利弗，随汝所欲，当问如来阿罗诃

sān miǎo sān fó tuó qí suǒ wèn zhě wǒ wéi rǔ shuō
三藐三佛陀。其所问者，我为汝说，

lìng xīn huān xǐ
令心欢喜。

rú shì yǔ yǐ mìng zhě shè lì fú yán dà dé
如是语已，命者舍利弗言：大德

shì zūn cǐ yán fú zhōu ruò yǒu yǔ shí yú hé chù yǔ
世尊，此阎浮洲若有雨时，于何处雨

dāng míng shàn yǔ
当名善雨？

rú shì yǔ yǐ fó gào mìng zhě shè lì fú yán
如是语已，佛告命者舍利弗言：

shèn shàn shè lì fú rǔ yǐ miào biàn shàn sī niàn rú
甚善！舍利弗，汝以妙辩善思念，如

shì yì yù wèn rú lái rǔ yù lì yì duō zhòng shēng gù
是义欲问如来。汝欲利益多众生故，

yù lìng duō rén dé ān lè gù lián mǐn shì jiān lì yì ān
欲令多人得安乐故，怜愍世间利益安

lè zhū tiān rén gù yì wéi xiàn zài wèi lái fā pú sà
乐诸天人故，亦为现在未来发菩萨

chéng zhū shàn jiā zǐ shàn jiā nǚ děng lìng shēng jīng jìn lì
乘诸善家子、善家女等令生精进力

gù shè lì fú shàn tīng shàn niàn wǒ wéi rǔ shuō
故。舍利弗，善听善念，我为汝说。

shè lì fú yán rú shì shì zūn wǒ jīn lè
舍利弗言：如是，世尊，我今乐

wén
闻。

fó gào shè lì fú yán shè lì fú yán fú zhōu
佛告舍利弗言：舍利弗，阎浮洲

rén suǒ yǒu gān zhe pú táo dà mài xiǎo mài
人，所有甘蔗、葡萄、大麦、小麦、

hú má dào sù xiǎo dòu dà dòu jiāng dòu bì
胡麻、稻粟、小豆、大豆、江豆、毕

dòu jiā tú hē lì nuó dòu rú shì děng tián jí yú miáo
豆、迦荼诃利那豆，如是等田及余苗

jià yú bǐ chù yǔ míng wéi shàn yǔ hé yǐ gù ruò
稼，于彼处雨名为善雨。何以故？若
yú bǐ chù chéng jiù zhū wèi yán fú zhōu rén dé yòng huó
于彼处成就诸味，阎浮洲人得用活
mìng shì gù yú bǐ chù yǔ míng wéi shàn yǔ
命，是故于彼处雨名为善雨。

shè lì fú fù yán shì zūn shàn jiā zǐ shàn
舍利弗复言：世尊，善家子、善
jiā nǚ ruò yù fǎ shī yú hé chù yǔ míng wéi shàn
家女，若欲法施，于何处与名为善
yǔ
与？

fó gào shè lì fú yán shè lì fú wǒ shuō fǎ
佛告舍利弗言：舍利弗，我说法
shī ruò yú zhū chù pǔ fǎ shī shí míng wéi shàn yǔ shè
施，若于诸处普法施时名为善与。舍
lì fú wǒ jīn fù shuō ruò fǎ shī shí yǔ zhū pú sà
利弗，我今复说，若法施时与诸菩萨
mó hē sà yú fǎ shī zhōng míng wéi shèng shàng shàn yǔ hé
摩诃萨，于法施中名为胜上善与。何
yǐ gù bǐ shàn jiā zǐ wéi zhū zhòng shēng qiú fǎ shì
以故？彼善家子为诸众生求法，是
gù shī bǐ fǎ shī míng wéi shèng shàng shàn yǔ
故施彼法时，名为胜上善与。

shè lì fú pì rú yú dà hǎi yǔ fēi bù yǒu
舍利弗，譬如于大海雨，非不有

guǒ fēi wú shòu yòng rú shì shè lì fú ruò yú
果，非无受用。如是，舍利弗，若于
pú sà mó hē sà suǒ yǔ fǎ shī shí fēi bù yǒu guǒ
菩萨摩诃萨所，与法施时，非不有果，
fēi wú shòu yòng hé yǐ gù bǐ shàn jiā zǐ wéi zhū
非无受用。何以故？彼善家子为诸
zhòngshēng qiú fǎ gù
众生求法故。

shè lì fú pì rú yǒu rén mó shì mó ní bǎo
舍利弗，譬如有人磨拭摩尼宝
shí ruò qín yòng lì míng wéi shàn zuò hé yǐ gù shè
时，若勤用力名为善作。何以故？舍
lì fú mó shì mó ní bǎo shí yǔ zuò bǎi qiān shuǐ jīng
利弗，磨拭摩尼宝时，与作百千水精
zhū děng rú shì shè lì fú yú zhū pú sà mó hē
珠等。如是，舍利弗，于诸菩萨摩诃
sà suǒ ruò zuò lì zhě míng wéi shàn zuò hé yǐ gù
萨所，若作力者名为善作。何以故？
bǐ shàn jiā zǐ wéi zhū zhòngshēng dāng qiú ā nòu duō luó
彼善家子为诸众生，当求阿耨多罗
sān miǎo sān pú tí fā xíng wú shàng pú tí gù
三藐三菩提，发行无上菩提故。

shè lì fú pì rú dà hǎi wú chù bù dé xià
舍利弗，譬如大海，无处不得下，
wú chù bù dé rù hé yǐ gù dà hǎi jiàn shēn dà
无处不得入。何以故？大海渐深，大

hǎi jiàn xià shì gù wú chù bù dé xià wú chù bù dé
海渐下，是故无处不得下，无处不得
rù rú shì shè lì fú pú sà mó hē sà yú bō
入。如是，舍利弗，菩萨摩诃萨于般
rě bō luó mì qiǎo fāng biàn zhōng xiū pú sà hēng yì wú
若波罗蜜巧方便中，修菩萨行，亦无
yǒu fǎ ér bù néng shuō
有法而不能说。

shè lì fú pì rú yī dī shuǐ chí zhǒng yōu bō
舍利弗，譬如一滴水池种优钵
luó huá yè chū shēng suī tóng yī chí qí huá wài yè bù
罗华叶出生，虽同一池其华外叶不
rú shì miào bù dé rú shì chēng zàn guì zhòng rán bǐ nèi
如是妙，不得如是称赞贵重，然彼内
huá zé wéi nán zǐ nǚ rén chēng zàn guì zhòng rú shì
华则为男子、女人称赞贵重。如是，
shè lì fú shēng wén dú jué tóng yī fǎ jiè zhèng yì
舍利弗，声闻、独觉同一法界证已，
bù dé rú shì chēng zàn guì zhòng rán bǐ rú lái ā luó
不得如是称赞贵重；然彼如来阿罗
hē sān miǎo sān fó tuó zé wéi shì jiān tiān rén ā
诃三藐三佛陀，则为世间天、人、阿
xiū luó děng chēng zàn guì zhòng shì gù shè lì fú jiàn
修罗等称赞贵重。是故，舍利弗，见
shì yì gù shàn jiā zǐ shàn jiā nǚ yīng fā shì xīn
是义故，善家子、善家女应发是心：

mò tóng yī fǎ jiè zhèng ér dé shēng wén dú jué míng zì
莫同一法界证而得声闻、独觉名字，
bù dé rú shì chēng zàn guì zhòng rú bǐ rú lái ā luó
不得如是称赞贵重。如彼如来阿罗
hē sān miǎo sān fó tuó wǒ děng jīn zhě yīng fā ā nòng duō
河三藐三佛陀，我等今者应发阿耨多
luó sān miǎo sān pú tí xīn dāng dé rú shì chēng zàn guì
罗三藐三菩提心，当得如是称赞贵
zhòng rú bǐ rú lái ā luó hē sān miǎo sān fó tuó
重，如彼如来阿罗河三藐三佛陀。

shè lì fú pì rú ruò chén shuǐ shù ruò zhān tán
舍利弗，譬如若沉水树、若梅檀
shù qí yè bù dé chēng zàn guì zhòng rú zì tǐ xiāng rú
树，其叶不得称赞贵重如自体香。如
shì shè lì fú tóng yī fǎ jiè zhèng yǐ shēng wén
是，舍利弗，同一法界证已，声闻、
dú jué zhì huì bù dé jù zú rú zhēn shí xiāng rán bǐ
独觉智慧，不得具足如真实香；然彼
rú lái ā luó hē sān miǎo sān fó tuó zhēn xiāng jù zú
如来阿罗河三藐三佛陀，真香具足。
shè lì fú jiàn shì yì gù shàn jiā zǐ shàn jiā nǚ
舍利弗，见是义故，善家子、善家女
suǒ yǒu shàn gēn jiē yīng huí xiàng ā nòng duō luó sān miǎo
所有善根，皆应回向阿耨多罗三藐
sān pú tí shè lì fú wǒ shuō bǐ děng yóu shàn yǒu mǎn
三菩提。舍利弗，我说彼等由善友满，

yú ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí zhōng huān xǐ ài
于阿耨多罗三藐三菩提中，欢喜爱
zhě jiào bī qín xíng lìng huān xǐ ài hé yǐ gù shè
者，教彼勤行令欢喜爱。何以故？舍
lì fú wǒ xī yì yóu shàn yǒu shè gù jīn chéng ā nòu
利弗，我昔亦由善友摄故，今成阿耨
duō luó sān miǎo sān pú tí
多罗三藐三菩提。

shè lì fú rú yǒu yī rén yù qǔ zhēn bǎo gèng
舍利弗，如有一人欲取珍宝，更
dì èr rén yì yù qǔ bǎo bǐ zhě qián rén shì dì èr rén
第二人亦欲取宝。彼者前人示第二人
xiàng bǎo zhōu dào suǒ chū bǎo chù wǒ shuō shì rén wú yǒu
向宝洲道所出宝处，我说是人无有
qiǎn lìn rú shì shè lì fú ruò shì biàn zhì bǎo zhōu
悭吝。如是，舍利弗，若示遍智宝洲
dào zhě wǒ shuō shì rén yì wú qiǎn lìn shè lì fú
道者，我说是人亦无悭吝。舍利弗，
rú dà jià bǎo zhí duō bǎi qiān chū dà hǎi zhōng bǎo zài
如大价宝，直多百千出大海中，宝在
hǎi shí wú rén mó shì zhì yán fú zhōu nǎi yǒu mó shì
海时无人磨拭，至阎浮洲乃有磨拭。
rú shì shè lì fú ruò yǒu yù jiàn rú lái zhě fā
如是，舍利弗，若有欲见如来者，发
ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn gè gè jiàn fó
阿耨多罗三藐三菩提心，各各见佛

shèngōng dé yǐ bǐ jí guǎng háng dāng chéng shēng wén bǐ
胜功德已，彼即广行当成声闻，彼
guǎng xíng yǐ dāng chéng dú jué bǐ guǎng xíng yǐ dāng chéng ā
广行已当成独觉，彼广行已当成阿
nòu duō luó sān miǎo sān pú tí yú zhū shàn gēn yóu zhí shàn
耨多罗三藐三菩提，余诸善根由值善
yǒu jiē chéng guǎng dà shè lì fú jiàn shì yì gù shàn
友皆成广大。舍利弗，见是义故，善
jiā zǐ shàn jiā nǚ yīng qiú shàn yǒu qīn jìn chéng shì
家子、善家女，应求善友亲近承事，
jì chéng shì yǐ xū xiū duō yè bù jiǔ dāng chéng ā nòu
既承事已须修多业，不久当成阿耨
duō luó sān miǎo sān pú tí hé yǐ gù wǒ xī yì yóu
多罗三藐三菩提。何以故？我昔亦由
shàn yǒu shè gù jīn chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú
善友摄故，今成阿耨多罗三藐三菩
tí
提。

shè lì fú rú mó ní bǎo ruò mó shì shí xì
舍利弗，如摩尼宝，若磨拭时细
mò liú xià rán qí xì mò bù dé rú shì chēng zàn guì
末流下，然其细末不得如是称赞贵
zhòng rú bǐ mó ní dà bǎo zé wéi guó wáng ruò wáng
重。如彼摩尼大宝，则为国王、若王
dà chén jí yú zhì rén néng bié bǎo zhě chēng zàn guì zhòng
大臣及余智人能别宝者，称赞贵重。

rú shì shè lì fú shēng wén dú jué suī tóng yī fǎ
如是，舍利弗，声闻、独觉虽同一法
jiè zhèng bù dé rú shì chēng zàn guì zhòng rán bǐ rú lái
界证，不得如是称赞贵重；然彼如来
ā luó hē sān miǎo sān fó tuó zé wéi shì jiān zhū tiān jí
阿罗诃三藐三佛陀，则为世间诸天及
rén ruò qián tà pó ā xiū luó děng chēng zàn guì zhòng
人、若乾闥婆、阿修罗等，称赞贵重。

shè lì fú pì rú yǒu rén zì jiāng jīn tuán yì
舍利弗，譬如有人，自将金拈诣

jīn shī suǒ ruò jīn shī dì zǐ suǒ dào yǐ gào yán
金师所、若金师弟子所，到已告言：

rǔ qǔ cǐ jīn wéi wǒ zuò chuàn wǒ zhù jiǎoshàng shí bǐ
汝取此金为我作钏，我著脚上。时彼

jīn shī ruò bǐ dì zǐ gào yán zhàng fu wǒ yǐ cǐ jīn
金师若彼弟子告言：丈夫，我以此金

wéi zuò yīng luò suí rǔ dǐng dài ruò jǐng ruò shǒu jī yǐ
为作璎珞，随汝顶戴若颈若手，击已

duō yǒu bǎi qiān rén zhòng jiàn shēng huān xǐ zàn tàn yú rǔ
多有百千人众，见生欢喜赞叹于汝。

shè lì fú shí bǐ yú rén bú yòng jīn shī lì yì shàn
舍利弗，时彼愚人不用金师利益善

yǔ bào jīn shī yán rǔ dàn wéi wǒ zuò yú jiǎochuàn
语，报金师言：汝但为我作于脚钏。

rú shì shè lì fú shàn jiā zǐ shàn jiā nǚ ruò
如是，舍利弗，善家子、善家女，若

rú lái suǒ ruò shēng wén suǒ zuò shèngshàng shī fǎ shí
如来所、若声闻所，作胜上施法时，
huò yǒu shàn yǒu lái zhì qí suǒ gào yán zhàng fu rǔ jīn
或有善友来至其所告言：丈夫，汝今
zuò cǐ shèngshàng shī fǎ shì bú shùn shàn suǒ wèi yǐ cǐ
作此胜上施法，是不顺善！所谓以此
shèngshàng shī fǎ ér yú yǒu liàng fǎ zhōng huí xiàng ruò
胜上施法，而于有量法中回向，若
shēng wén dì ruò dú jué dì rǔ jīn zuò cǐ shèngshàng shī
声闻地、若独觉地。汝今作此胜上施
fǎ suǒ yǒu shàn gēn kān néng huí xiàng ā nòu duō luó sān
法，所有善根，堪能回向阿耨多罗三
miǎo sān pú tí shè lì fú yú shì jiān chū shì jiān
藐三菩提。舍利弗，于世间、出世间
fǎ zhōng zhū fó shì zūn zuì shì dì yī qiǎoshèng zhì huì
法中，诸佛世尊最是第 一巧胜智慧。
shè lì fú shì gù zhū fó shì zūn zàn tàn ā nòu duō
舍利弗，是故诸佛世尊，赞叹阿耨多
luó sān miǎo sān pú tí hé yǐ gù cǐ shì wú shàng
罗三藐三菩提。何以故？此是无上
huí xiàng suǒ wèi ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí shè
回向，所谓阿耨多罗三藐三菩提。舍
lì fú jiàn shì yì gù shàn jiā zǐ shàn jiā nǚ suǒ
利弗，见是义故，善家子、善家女所
yǒu shàn gēn jiē yīng huí xiàng ā nòu duō luó sān miǎo sān
有善根，皆应回向阿耨多罗三藐三

pú tí
菩提。

shè lì fú rú yǒu èr rén yú zhōng yī rén shàn
舍利弗，如有二人，于中一人善
zuò jīn sè jié bō suǒ lǚ tóng yī shù shēng suǒ zuò xì
作金色劫波娑缕，同一树生，所作细
yī jià zhí bǎi qiān yī rén yù zuò pú shǐ cū yī dào
衣价直百千。一人欲作仆使粗衣，到
zhī shī suǒ gào yán zhàng fu wǒ cǐ jīn sè jié bō
织师所，告言：丈夫，我此金色劫波
suǒ lǚ shàn liào lǐ qì tóng yī shù shēng wéi wǒ hǎo zhī
娑缕善料理讫，同一树生为我好织。
zhī shī bào yán zhàng fu wǒ dāng yǔ rǔ zuò yī jià zhí
织师报言：丈夫，我当与汝作衣价直
bǎi qiān hé yòng cū yī bǐ rén bù nà zhī shī shàn
百千，何用粗衣？彼人不纳织师善
yǔ bào zhī shī yán dàn wéi wǒ zuò pú shǐ cū yī
语，报织师言：但为我作仆使粗衣。
rú shì shè lì fú suī tóng yī fǎ tóng yī shàn gēn
如是，舍利弗，虽同一法同一善根，
huò yǒu pān yuán shēng wén dì zhě huò yǒu pān yuán dú jué
或有攀缘声闻地者，或有攀缘独觉
dì zhě huò yǒu zhù yú wú shàng dào zhě shè lì fú
地者，或有住于无上道者。舍利弗，
yú zhōng ruò yǒu pān yuán shēng wén dú jué dì zhě yīng dāng
于中若有攀缘声闻、独觉地者，应当

yǔ yán rǔ cǐ shàn gēn shì rú lái yīn ruò qiú wú shàng
语言：汝此善根是如来因。若求无上

fó pú tí zhě yīng yì yǔ yán rǔ cǐ shī fǎ suǒ yǒu
佛菩提者，应亦语言：汝此施法所有

shàn gēn dāng tóng yī jù huí xiàng ā nòu duō luó sān miǎo
善根，当同一聚回向阿耨多罗三藐

sān pú tí rú shì huí xiàng yǐ bǐ shàn gēn shī zhū zhòng
三菩提。如是回向，以彼善根施诸众

shēng zuò wú jìn xīn dāng shè qǔ zhī yīn cǐ shàn gēn yuàn
生，作无尽心当摄取之。因此善根愿

zhū zhòngshēng dāng dé jù zú bù kě sī zhì bù kě chēng
诸众生，当得具足不可思智、不可称

zhì sān jiè zuì shèng wú shàng zhì děng rú bǐ rú lái ā
智、三界最胜无上智等，如彼如来阿

luó hē sān miǎo sān fó tuó shè lì fú jiàn shì yì gù
罗诃三藐三佛陀。舍利弗，见是义故，

shàn jiā zǐ shàn jiā nǚ yīng zhǒng shàn gēn yú ā nòu duō
善家子、善家女，应种善根于阿耨多

luó sān miǎo sān pú tí
罗三藐三菩提。

shè lì fú pì rú guó wáng dì yī fū rén chǎn
舍利弗，譬如国王第一夫人产

shēng bā zǐ yú zhū zǐ zhōng wéi yǒu yī zǐ jù zú wáng
生八子，于诸子中惟有一子具足王

xiàng dé shào wáng wèi yǐ shuǐ guàn dǐng yú zhū wáng zǐ fù
相，得绍王位以水灌顶，余诸王子复

xī wéi rào yī fǎ fèng shì shè lì fú yú yì yún
悉围绕依法奉事。舍利弗，于意云
hé fēi bǐ mǔ fù ér yǒu guò shī lìng yú wáng zǐ bù
何？非彼母腹而有过失，令余王子不
dé guàn dǐng dài wáng wèi yē
得灌顶大王位耶？

shè lì fú yán fǒu yě dà dé shì zūn hé
舍利弗言：否也，大德世尊。何
yǐ gù bǐ yú wáng zǐ zì yú wǎng xī bú zuò wáng yè
以故？彼余王子，自于往昔不作王业
bù zhǒng shàn gēn yǐ shì yīn yuán bǐ yú wáng zǐ xī bù
不种善根，以是因缘，彼余王子悉不
dé shào guàn dǐng wáng wèi
得绍灌顶王位。

fó yán rú shì shè lì fú tóng zhèng yī fǎ
佛言：如是，舍利弗，同证一法
jiè yǐ rú lái ā luó hē sān miǎo sān fó tuó dé míng fǎ
界已，如来阿罗诃三藐三佛陀得名法
wáng yú zhū shàn jiā zǐ děng dé shēng wén míng fēi cǐ fǎ
王，余诸善家子等得声闻名，非此法
jiè yǒu guò shī yē
界有过失耶？

shè lì fú yán fǒu yě shì zūn fēi cǐ fǎ
舍利弗言：否也，世尊，非此法
jiè yǒu qí guò shī rán yóu bǐ děng yú wǎng xī shí suǒ zuò
界有其过失。然由彼等于往昔时所作

shàn gēn bù néng huí xiàng wú shàng pú tí bù xíng cǐ dào
善根不能回向无上菩提，不行此道，
yì bù fā yuàn bú zuò shèngshàngshàn gēn yòu bú yuàn qiú
亦不发愿，不作胜上善根，又不愿求
biàn zhī lì yì shì gù jīn dàn shēngshēng wén shì bǐ děng
遍知利益，是故今但生声闻事。彼等
yì bù xíng rú lái xíng yòu wú rú lái gōng dé bú jù
亦不行如来行，又无如来功德，不具
shén tōng rú zhū rú lái ā luó hē sān miǎo sān fó tuó
神通如诸如来阿罗诃三藐三佛陀。

shè lì fú yǐ shì yì gù shàn jiā zǐ shàn
舍利弗，以是义故，善家子、善

jiā nǚ suǒ zuò shàn gēn jiē yīng huí xiàng wú shàng pú tí
家女，所作善根皆应回向无上菩提。

shè lì fú pì rú bō lì zhì duō luó jù pí tuó luó
舍利弗，譬如波利质多罗俱毗陀罗

shù yǒu shí chū shēng sān shí sān tiān jiē dà huān xǐ zuò
树，有时初生三十三天皆大欢喜，作

rú shì yán cǐ shù jì shēng sān shí sān tiān bù yīng jiǔ
如是言：此树既生，三十三天不应久

kōng rú shì shè lì fú yǒu shí shàn jiā zǐ shàn
空。如是，舍利弗，有时善家子、善

jiā nǚ fā wú shàng pú tí xīn bǐ shí suǒ yǒu zhèng xìn
家女发无上菩提心，彼时所有正信

sān bǎo tiān lóng yè chā qián tà pó ā xiū luó
三宝天、龙、夜叉、乾闥婆、阿修罗、

qié liú chá jǐn nuó luó mó hóu luó qié rén fēi rén
伽留茶、紧那罗、摩睺罗伽、人非人

děng xīn shēng xīn yuè yún cǐ dào chǎng bù yīng jiǔ kōng
等，心生忻跃云：此道场不应久空，

pú sà mó hē sà dé chéng wú shàng pú tí shè lì fú
菩萨摩诃萨得成无上菩提。舍利弗，

pì rú bǐ bō lì zhì duō luó jù pí tuó luó shù sān shí
譬如彼波利质多罗俱毗陀罗树，三十

sān tiān jiàn yè chū shí bú zàn bú zhòng ruò jiàn huá shí
三天见叶出时不赞不重，若见华时

xīn shēng xīn yuè rú shì shè lì fú shēng wén dú
心生忻跃。如是，舍利弗，声闻、独

jué zhèng yī fǎ jiè zhū tiān shì rén bú zàn bú zhòng ruò
觉证一法界，诸天世人不赞不重，若

jiàn rú lái ā luó hē sān miǎo sān fó tuó xīn shēng xīn
见如来阿罗诃三藐三佛陀，心生欣

yuè hé yǐ gù rú lái ā luó hē sān miǎo sān fó
跃。何以故？如来阿罗诃三藐三佛

tuó jù zhū shàn gēn jí sān shí èr dà zhàng fu xiàng suǒ
陀，具诸善根及三十二大丈夫相，所

yǒu guāng míng shèng yú rì yuè néng zhào wú liàng zhū fó chà
有光明胜于日月，能照无量诸佛刹

tǔ lián mǐn zhòng shēng shè lì fú pì rú bǐ bō lì zhì
土怜愍众生。舍利弗，譬如彼波利质

duō luó jù pí tuó luó shù ruò zēng zhǎng shí sān shí sān
多罗俱毗陀罗树，若增长时，三十三

tiān yīng zhī cǐ shù bù jiǔ dāng yǒu duō yè bǎi qiān jù zhì
天应知此树不久当有多叶，百千俱致
nuó yóu duō yè nǎi zhì wú liàng ā sēng zhī yè yǐ fù
那由多叶，乃至无量阿僧祇叶以覆
qí shàng rú shì shè lì fú bǐ chū fā xīn pú sà
其上。如是，舍利弗，彼初发心菩萨
mó hē sà shēng shí cháng shí yīng zhī dāng yǒu bǎi qiān jù
摩诃萨，生时长时应知当有百千俱
zhì nuó yóu duō děng shēng wén nǎi zhì wú liàng wú biān ā
致那由多等声闻，乃至无量无边阿
sēng zhī zhū shēng wén zhòng wéi rào zài qián duō yǒu shēng
僧祇诸声闻众，围绕在前，多有声
wén dú jué chū xiàn
闻、独觉出现。

shè lì fú pì rú xū mí shān wáng yǒu bié fēng
舍利弗，譬如须弥山王，有别峰
chù gāo bǎi yú shé nuó huò gāo èr bǎi yú shé nuó nǎi
处高百踰阇那，或高二百踰阇那，乃
zhì qī bǎi yú shé nuó cǐ děng bié fēng bù dé yán shì dà
至七百踰阇那，此等别峰不得言是大
xū mí shān rú shì shè lì fú cóng rú lái zhì chū
须弥山。如是，舍利弗，从如来智出
shēng shēng wén yì bù dé yán qí zhì jù zú rú zhū rú
生声闻，亦不得言其智具足如诸如
lái ā luó hē sān miǎo sān fó tuó bǐ yì bú jù zú rú
来阿罗诃三藐三佛陀，彼亦不具足如

lái shí lì sì wú wèi zhì wú ài zhì děng rán qí
来十力、四无畏智、无碍智等，然其
rú lái ā luó hé sān miǎo sān fó tuó zé jù zhū lì wú
如来阿罗诃三藐三佛陀则具诸力、无
wèi wú ài zhì děng shè lì fú pì rú xū mí shān
畏、无碍智等。舍利弗，譬如须弥山
wáng zhù chū yīng zhī jí yǒu duō tiān zǐ zhòng bǎi qiān jù
王住处，应知即有多天子众，百千俱
zhì nuó yóu duō děng nǎi zhì wú liàng wú biān zhū tiān zǐ
致那由多等，乃至无量无边诸天子
zhòng chū xiàn yú bǐ zài qí shān dǐng shòu tiān fú bào xīn
众，出现于彼在其山顶，受天福报心
shèn ài lè tiān yù yóu chù suí yì jí yóu rú shì
甚爱乐，天欲游处随意即游。如是，
shè lì fú bǐ chū fā xīn pú sà mó hé sà shēng shí
舍利弗，彼初发心菩萨摩诃萨生时
cháng shí shàn gēn huí xiàng wú shàng pú tí yīng zhī dāng yǒu
长时，善根回向无上菩提，应知当有
duō shēng wén zhòng bǎi qiān jù zhì nuó yóu duō děng nǎi zhì
多声闻众，百千俱致那由多等乃至
wú liàng wú biān zhū shēng wén zhòng chū xiàn yú shì zhū shèng
无量无边诸声闻众出现于世，诸圣
xíng chù suí yì jí yóu shè lì fú pì rú xū mí shān
行处随意即游。舍利弗，譬如须弥山
wáng zhù chū jí yǒu sì pàn jù shí ér zhù zhōng wú xiān
王住处，即有四畔俱时而住终无先

hòu rú shì shè lì fú pú sà mó hē sà shàn gēn
后。如是，舍利弗，菩萨摩诃萨善根

huí xiàng wú shàng pú tí ěr shí jí yǒu fó xìng fó
回向无上菩提，尔时即有佛性、佛

dì fó zhì fó gōng dé děng jù shí chū shēng yì wú
地、佛智、佛功德等，俱时出生亦无

xiān hòu shè lì fú pì rú xū mí shān wáng zhù chù
先后。舍利弗，譬如须弥山王住处，

ruò fēn fēn duàn bǐ yú yú shān yóu wéi gāo dà rú shì
若分分断比于余山犹为高大。如是，

shè lì fú bǐ chū fā xīn pú sà mó hē sà shàn gēn
舍利弗，彼初发心菩萨摩诃萨，善根

huí xiàng wú shàng pú tí ruò jí yǐ bǐ zhū yú shàn gēn
回向无上菩提，若即以比诸余善根，

zú wéi zuì shàng gāo dà zhù chí shè lì fú pì rú xū
足为最上高大住持。舍利弗，譬如须

mí shān wáng yǒu jīn sè biān ruò zhū niǎo shòu zhì qí biān
弥山王有金色边，若诸鸟兽至其边

zhě jiē tóng yī sè suǒ wèi jīn sè jí yǔ shī zǐ shòu
者，皆同一色所谓金色，即与师子兽

wáng tóng sè shè lì fú suī yǔ shī zǐ shòu wáng tóng yī
王同色。舍利弗，虽与师子兽王同一

jīn sè rán qí lì shì gōng dé míng chēng bǐ xī bú gòng
金色，然其力势功德名称，彼悉不共

shī zǐ wáng děng yì fù bù rú shī zǐ shòu wáng yóu xì pín
师子王等，亦复不如师子兽王游戏频

shēn wú wèi hòu shēng rú shì shè lì fú shēng wén
申无畏吼声。如是，舍利弗，声闻、
dú jué suī yǔ rú lái tóng yú yī wèi wèi jiě tuō wèi bù
独觉虽与如来同于一味谓解脱味，不
dé jí gòng rú lái ā luó hē sān miǎo sān fó tuó děng bǐ
得即共如来阿罗诃三藐三佛陀等，彼
wú rú lái rú shì gōng dé zhū lì wú wèi shī zǐ hòu
无如来如是功德诸力、无畏师子吼
shēng rán qí rú lái zé jù fāng biàn zhì huì zhū fǎ cǐ
声。然其如来则具方便智慧诸法，此
fāng biàn zhì shēng wén dú jué shàng jiē bù wén kuàng néng chū
方便智声闻、独觉尚皆不闻。况能出
shēng rú lái gōng dé rú lái yóu xì rú lái léi shēng ?
生如来功德、如来游戏、如来雷声？
rú lái yǐ shī zǐ hòu ér hòu gāo chū zhū shì shè lì
如来以师子吼而吼高出诸世。舍利
fú rú zhū niǎo shòu yù shī zǐ wáng suī tóng yī sè ér
弗，如诸鸟兽与师子王虽同一色，而
yú gōng dé xī bú gòng děng bù dé míng wéi shī zǐ shòu
余功德悉不共等，不得名为师子兽
wáng rú shì shè lì fú shēng wén dú jué suī yǔ
王。如是，舍利弗，声闻、独觉虽与
rú lái tóng jiě tuō wèi ér yì bú gòng rú lái qí děng
如来同解脱味，而亦不共如来齐等，
yǐ bǐ bù dé gōng dé míng chēng bù dé rú lái wú shàng
以彼不得功德名称，不得如来无上

shàng míng jí rú lái tǐ yòu yì bù dé wú shàng pú tí
上名及如来体，又亦不得无上菩提
zhū lì wú wèi wú ài zhì děng yǐ shì zhū lì wú
诸力、无畏、无碍智等。以是诸力无
wèi wú ài zhì děng jù zú gù míng rú lái ā luó hē sān
畏无碍智等具足故，名如来阿罗诃三
miǎo sān fó tuó shè lì fú jiàn shì yì gù shàn jiā
藐三佛陀。舍利弗，见是义故，善家
zǐ shàn jiā nǚ suǒ zuò shàn gēn jiē dāng huí xiàng wú shàng
子、善家女所作善根皆当回向无上
pú tí
菩提。

shè lì fú pì rú sì tiān wáng tiān zhù yú xū mí
舍利弗，譬如四天王天著于须弥
shān biān ér zhù sān shí sān tiān zhù yú shān dǐng shè lì
山边而住，三十三天住于山顶。舍利
fú yú yì yún hé xū mí shān shàng qǐ bù róng shòu
弗，于意云何？须弥山上岂不容受
sì tiān wáng tiān ér bǐ sì wáng bú zhù dǐng yē
四天王天，而彼四王不住顶耶？

shè lì fú yán fǒu yě shì zūn xū mí shān
舍利弗言：否也，世尊，须弥山
shàng fēi shì bù róng sì tiān wáng tiān ér bǐ bú zhù dàn
上非是不容四天王天。而彼不住，但
bǐ wǎng xī bù zhǒng shān shàng shòu yòng fú bào yǐ qí bú
彼往昔不种山上受用福报；以其不

zuò rú shì yè gù bù dé zhù yú xū mí shān dǐng
作如是业故，不得住于须弥山顶。

rú shì shè lì fú wǒ cǐ fǎ tǐ yì wú guò
如是，舍利弗，我此法体亦无过

shī ér bù róng shòu zhū shēng wén děng lìng qí bù dé shí
失，而不容受诸声闻等，令其不得十

fāng shì jiè zhì yǐ bǐ wǎng xī suǒ zuò shàn gēn bù zhī
方世界智。以彼往昔所作善根，不知

huí xiàng wú shàng pú tí yì bù fā yuàn xiū rú shì xíng
回向无上菩提，亦不发愿修如是行，

bù fā zuì shàng biàn zhì zhì xīn shì gù jīn zuò shēng wén
不发最上遍智智心，是故今作声闻，

bù dé yóu yú rú lái xíng chù yòu wú rú lái gōng dé
不得游于如来行处，又无如来功德，

yì bú jù zú zhū lì wú wèi wú ài zhì děng yǐ
亦不具足诸力、无畏、无碍智等。以

fó jù zú shì zhì gù míng rú lái ā luó hē sān miǎo sān
佛具足是智故，名如来阿罗诃三藐三

fó tuó
佛陀。

shè lì fú pì rú dà hǎi bù tíng sǐ shī rú
舍利弗，譬如大海不停死尸。如

shì shè lì fú ā bīn bá zhì pú sà mó hē sà bú
是，舍利弗，阿鞞跋致菩萨摩诃萨不

gòng qiān jū shè lì fú pì rú dà hǎi cháo bú guò shí
共愜居。舍利弗，譬如大海潮不过时。

rú shì shè lì fú ā bīng bá zhì pú sà mó hē sà
如是，舍利弗，阿鞞跋致菩萨摩诃萨

ruò qǐ shì lái zhōng bú guò shí shè lì fú pì rú yǒu
若乞士来终不过时。舍利弗，譬如有

rén ruò qǔ dī shuǐ yú dà hǎi zhōng jiē shì yī wèi suǒ
人若取滴水于大海中，皆是一味所

wèi jiǎn wèi rú shì shè lì fú pú sà mó hē sà
谓碱味。如是，舍利弗，菩萨摩诃萨

ruò yǐ zhǒngzhǒng bǎi qiān zhū mén suǒ zuò shàn gēn huí xiàng
若以种种百千诸门，所作善根回向

wú shàng pú tí jiē chéng yī wèi wèi biàn zhì wèi shè lì
无上菩提，皆成一味谓遍智味。舍利

fú pì rú jīn xìng chū jīn suí zhǒngzhǒng yì zuò zhū yīng
弗，譬如金性出金，随种种意作诸璎

luò zhuǎn dé zhǒngzhǒng yīng luò míng zì rú shì shè lì
珞，转得种种璎珞名字。如是，舍利

fú yǐ yī fó zhì zhuǎn chéng duō zhǒng bǎi qiān yīng luò suǒ
弗，以一佛智转成多种百千璎珞，所

wèi chū shēngzhòngshēng shàn gēn
谓出生众生善根。

shè lì fú rú wáng zuò qián ruò yǐ yìn yǒu wén
舍利弗，如王作钱，若已印有文

zhě dé míng wéi qián ruò wèi yìn wú wén zhě bù dé qián
者得名为钱，若未印无文者不得钱

míng rú shì shè lì fú pú sà mó hē sà wèi dé
名。如是，舍利弗，菩萨摩诃萨未得

wú shēng fǎ rěn zhū fó shì zūn wèi shòu ā nòu duō luó
无生法忍，诸佛世尊未授阿耨多罗

sān miǎo sān pú tí jì ruò dé wú shēng fǎ rěn yì zhū
三藐三菩提记；若得无生法忍已，诸

fó shì zūn rán hòu jì yán rǔ shàn jiā zǐ yú wèi lái
佛世尊然后记言：汝善家子，于未来

shì dāng dé rú lái ā luó hē sān miǎo sān fó tuó shè
世，当得如来阿罗诃三藐三佛陀。舍

lì fú pì rú wài dào xiān rén yǒu tiān yǎn zhě ruò jiàn
利弗，譬如外道仙人有天眼者，若见

yǒu rén chū zhù xié tāi wèi jì sè lèi yǐ qí wèi chéng
有人初住胁胎未记色类，以其未成

nán nǚ xiāng gù hòu shí ruò chéng nán nǚ xiāng yì wài dào
男女相故；后时若成男女相已，外道

xiān rén fāng yǐ tiān yǎn jì yán dāng shēng shì nán shì nǚ
仙人方以天眼，记言当生是男是女。

rú shì shè lì fú pú sà wèi dé wú shēng fǎ rěn
如是，舍利弗，菩萨未得无生法忍，

zhū fó shì zūn wèi shòu ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí
诸佛世尊未授阿耨多罗三藐三菩提

jì ruò bǐ hòu dé wú shēng fǎ rěn zhū fó shì zūn fāng
记；若彼后得无生法忍，诸佛世尊方

yǔ qí jì rǔ shàn jiā zǐ yú wèi lái shì dāng dé rú
与其记：汝善家子，于未来世当得如

lai ā luó hē sān miǎo sān fó tuó
来阿罗诃三藐三佛陀。

shè lì fú pì rú rì lún chū shí bú zuò shì
舍利弗，譬如日轮出时不作是

niàn wǒ guāng dāng zhào cǐ yán fú zhōu dàn shǐ rì lún gòng
念：我光当照此阎浮洲。但使日轮共

guāng chū shí yú yán fú zhōu bì zuò zhào míng lìng yán fú
光出时，于阎浮洲必作照明，令阎浮

zhōu suǒ yǒu zhū rén xiǎn míng zhū sè rú shì shè lì fú
洲所有诸人显明诸色。如是，舍利弗，

pú sà mó hē sà ruò dé biàn zhì zhì shí yì bú zuò
菩萨摩诃萨若得遍智智时，亦不作

niàn wǒ dāng zhào míng sān qiān dà qiān shì jiè shè lì fú
念：我当照明三千大千世界。舍利弗，

pú sà mó hē sà xíng shì fǎ xíng zuò shì dì fēn jù shì
菩萨摩诃萨行是法行坐是地分，具是

shēng xiāng jù shì shàn gēn bǐ dāng rú shì jué zhì yǐ shì
生相具是善根，彼当如是觉智；以是

jué zhì bǐ pú sà mó hē sà bì zì zhào míng sān qiān dà
觉智，彼菩萨摩诃萨必自照明三千大

qiān shì jiè
千世界。

shè lì fú pì rú èr rén jiē yù dé bǎo rù yú
舍利弗，譬如二人皆欲得宝入于

bǎo zhōu yú zhōng yī rén qǔ wú jià bǎo qí dì èr rén
宝洲，于中一人取无价宝，其第二人

qǔ yǒu jià bǎo yú shí zhì rén yán zhàng fu cǐ chù
取有价宝。于时智人言：丈夫，此处

yǒu wú jià bǎo rǔ kě qǔ zhī cǐ bǎo duō jià guó
有 无 价 宝 ， 汝 可 取 之 。 此 宝 多 价 ， 国
wáng dà chén ruò chéng yì rén jí yú zhì rén bié shí bǎo zhě
王 大 臣 若 城 邑 人 及 余 智 人 别 识 宝 者
jiē gòng chēng zàn guì zhòng wéi shàng cǐ rén bú yòng bǐ rén
皆 共 称 赞 贵 重 为 上 。 此 人 不 用 彼 人
yǔ gù qǔ yǒu jià bǎo rú shì shè lì fú cǐ fó
语 故 取 有 价 宝 。 如 是 ， 舍 利 弗 ， 此 佛
jiào fǎ yì sì bǎo zhōu yǒu rén dào yì jí zuò wú jià niàn
教 法 亦 似 宝 洲 ， 有 人 到 已 即 作 无 价 念
xíng jù zú wèi biàn zhì zhì bǎo xiāng yīng niàn yuǎn lí shēng
行 具 足 ， 谓 遍 智 智 宝 相 应 念 ， 远 离 声
wén dú jué dēng niàn fù yǒu dì èr rén yǐ shēng wén
闻 、 独 觉 等 念 ； 复 有 第 二 人 ， 以 声 闻 、
dú jué xiāng yīng niàn xíng shè lì fú tóng yī fǎ jiè zhèng
独 觉 相 应 念 行 。 舍 利 弗 ， 同 一 法 界 证
yǐ rú lái ā luó hē sān miǎo sān fó tuó zài fǎ wáng
已 ， 如 来 阿 罗 诃 三 藐 三 佛 陀 在 法 王
shù fù yǒu zì yú zhū shàn jiā zǐ chéng shēng wén yǐ zài
数 ， 复 有 自 余 诸 善 家 子 成 声 闻 已 在
shēng wén shù dé biàn zhì zhě zài pǔ jiàn shù rú rú lái
声 闻 数 ， 得 遍 智 者 在 普 见 数 如 如 来
ā luó hē sān miǎo sān fó tuó
阿 罗 诃 三 藐 三 佛 陀 。

shè lì fú pì rú rú yì bǎo zhū suí dào shuí
舍 利 弗 ， 譬 如 如 意 宝 珠 ， 随 到 谁

shǒu bǐ jí zì zài wú yǒu yī bǎo ér bù dé zhě rú
手彼即自在，无有一宝而不得者。如

shì shè lì fú pú sà mó hē sà wú yǒu yī zhòngshēng
是，舍利弗，菩萨摩诃萨无有一众生

suǒ ér bù yǔ zuò bǎo shì wú yǒu yī zhòngshēng suǒ ér
所而不与作宝事，无有一众生所而

bù jiào zuò shàn gēn nǎi zhì wú wéi niè pán shè lì fú
不教作善根乃至无为涅槃。舍利弗，

pì rú zuò mó ní rén ruò zuò mó ní dì zǐ suí suǒ yǒu
譬如作摩尼人若作摩尼弟子，随所有

bǎo wài pàn zhuó è ruò mó shì yǐ guāng sè shèngshàng zhī
宝外畔浊恶，若磨拭已光色胜上；知

sè shèng yǐ bǐ zuò zhū rén ruò bǐ dì zǐ dāng dé duō
色胜已，彼作珠人若彼弟子，当得多

zhǒng bǎi qiān cái jù ér yòng huó mìng rú shì shè lì
种百千财聚而用活命。如是，舍利

fú pú sà mó hē sà suí yú tuō xīn lìng shēng shàn gēn
弗，菩萨摩诃萨随于他心令生善根，

rú bǐ shàn gēn jiē yǐ zì xīn fāng biàn zhì shè yǐ cǐ shàn
如彼善根皆以自心方便智摄，以此善

gēn chéng zhū fó fǎ shè lì fú rú mó ní bǎo ruò wèi
根成诸佛法。舍利弗，如摩尼宝若未

jìng shí xū hǎo fù cáng hé yǐ gù bǐ mó ní bǎo shì
净时须好覆藏。何以故？彼摩尼宝是

wú jià gù rú shì shè lì fú bǐ chū fā xīn pú
无价故。如是，舍利弗，彼初发心菩

sà mó hē sà chū fā xīn shí zhū tiān jí rén ruò qián tà
萨摩诃萨，初发心时诸天及人若乾闥

pó ā xiū luó shì dāng xū shǒu hù hé yǐ gù bǐ
婆、阿修罗世当须守护。何以故？彼

shàn zhàng fu wéi zhū tiān rén ā xiū luó shì fā ā nòu duō
善丈夫为诸天人阿修罗世发阿耨多

luó sān miǎo sān pú tí xīn shè lì fú rú mó ní bǎo
罗三藐三菩提心。舍利弗，如摩尼宝

suī wèi mó shì dāng zhī jí wéi guó wáng dà chén ruò
虽未磨拭，当知即为国王、大臣、若

chéng yì rén jí yú zhì rén bié shí bǎo zhě chēng zàn guì
城邑人及余智人别识宝者称赞贵

zhòng rú shì shè lì fú bǐ chū fā xīn pú sà mó
重。如是，舍利弗，彼初发心菩萨摩

hē sà dāng zhī yì wéi zhū fó shì zūn pú sà shēng
诃萨，当知亦为诸佛世尊、菩萨、声

wén chēng zàn guì zhòng
闻称赞贵重。

shè lì fú pì rú yǒu rén ruò jiàn fó shí dāng
舍利弗，譬如有人若见佛时，当

xū rú shì shēng xī yǒu xīn bǐ rú lái ā luó hē sān
须如是生希有心：彼如来阿罗诃三

miǎo sān fó tuó shí shí chū shì wǒ jīn kě fā ā nòu
藐三佛陀，时时出世，我今可发阿耨

duō luó sān miǎo sān pú tí xīn fēng zhèng fǎ yè yǐ cǐ
多罗三藐三菩提心，丰正法业，以此

zhèng fǎ jiào zhū zhòngshēng shàn gēn jù jí bǐ zhū shàn gēn
正法教诸众生善根聚集。彼诸善根，
jiē dāng huí xiàng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí bǐ
皆当回向阿耨多罗三藐三菩提。彼
huí xiàng shí ruò yǒu wú xìn bǐ qiū bǐ qiū ní yōu
回向时，若有无信比丘、比丘尼、优
bō sāi jiā yōu bō sī jiā ruò mó luó bō bēi ruò
波塞、迦优波斯迦，若摩罗波卑、若
mó luó shēn tiān lái dào qí suǒ shuō dà chéng guò lìng qí
摩罗身天来到其所，说大乘过令其
shě lí lìng bú lè yù shè lì fú yú yì yún hé?
舍离令不乐欲。舍利弗，于意云何？

bǐ děng qǐ bù wéi duō zhòngshēng bǎi qiān jù zhì nuó yóu duō
彼等岂不为多众生百千俱致那由多
děng nǎi zhì wú liàng wú biān ā sēng zhī zhū zhòngshēng děng
等，乃至无量无边阿僧祇诸众生等，
zuò wú yì lì zuò bù ān yīn lìng kǔ lìng duò yē?
作无义利，作不安隐，令苦令堕耶？

shè lì fú yán rú shì dà dé pó qié pó
舍利弗言：如是，大德婆伽婆。

rú shì dà dé xiū qié duō hé yǐ gù wéi zhū zhòng
如是，大德修伽多。何以故？为诸众
shēng zuò wú yì lì zuò bù ān yīn lìng kǔ lìng duò
生作无义利，作不安隐，令苦令堕，
suǒ wèi yú fā dà chéng zhū shàn jiā zǐ shàn jiā nǚ suǒ
所谓于发大乘诸善家子、善家女所，

shuō dà chéng guò lìng bú lè yù ā nòu duō luó sān miǎo sān
说大乘过令不乐欲阿耨多罗三藐三

pú tí lìng tuì lìng lí
菩提，令退令离。

fó yán shè lì fú ruò yù bù shě rú lái ā
佛言：舍利弗，若欲不舍如来阿

luó hē sān miǎo sān fó tuó zhě yīng qiú ā nòu duō luó sān
罗诃三藐三佛陀者，应求阿耨多罗三

miǎo sān pú tí shì gù shè lì fú zhū fā dà chéng
藐三菩提。是故，舍利弗，诸发大乘

shàn jiā zǐ shàn jiā nǚ yú ā nòu duō luó sān miǎo sān
善家子、善家女，于阿耨多罗三藐三

pú tí yīng dāng lè yù mò tuì mò lí hé yǐ gù
菩提，应当乐欲莫退莫离。何以故？

wǒ shuō bù shě rú lái ā luó hē sān miǎo sān fó tuó zhě
我说不舍如来阿罗诃三藐三佛陀者，

wèi fā dà chéng shàn jiā zǐ shàn jiā nǚ yú ā nòu duō
谓发大乘善家子、善家女，于阿耨多

luó sān miǎo sān pú tí lè yù bù lí bú tuì zhě shì shè
罗三藐三菩提乐欲不离不退者是。舍

lì fú pì rú jī jǐn è shì suǒ zhǒng bù shēng rú zài
利弗，譬如饥谨恶世，所种不生如在

shí shàng zhǒng shí ruò wáng ruò wáng dà chén ruò chà dì
石上种。时若王、若王大臣、若刹帝

lì ruò chà dì lì dà chén ruò pó luó mén ruò pó
利、若刹帝利大臣、若婆罗门、若婆

luó mén dà jiā ruò zhǎng zhě ruò zhǎng zhě fù ruò zhǎng
罗门大家、若长者、若长者妇、若长
zhě dà jiā zài yú chéng yì wéi zhòng rén gù jí zhǒngzhǒng
者大家，在于城邑为众人故，集种种
gǔ ér zuò dà cāng shí zhòng rén dēng jiē yì cāng suǒ qǔ
谷而作大仓。时众人等皆诣仓所，取
zhǒngzhǒng gǔ jiāng guī ér shí shí yǒu yī rén dào bǐ cāng
种种谷将归而食。时有一人，到彼仓
chù fàng huǒ shāo zhī shè lì fú yú yì yún hé shì
处放火烧之。舍利弗，于意云何？是
bú shàn rén qǐ bù yú duō bǎi qiān jù zhì nuó yóu duō
不善人，岂不于多百千俱致那由多
děng nǎi zhì wú liàng wú biān ā sēng zhī zhū zhòngshēng suǒ
等，乃至无量无边阿僧祇诸众生所，
zuò wú yì lì zuò bù ān yǐn lìng kǔ lìng duò yē
作无义利，作不安隐，令苦令堕耶？
suǒ wèi shì bú shàn rén yú bǐ cāng chù fàng huǒ shāo huài bú
所谓是不善人，于彼仓处放火烧坏不
lìng shòu yòng
令受用。

shè lì fú yán rú shì shì zūn
舍利弗言：如是，世尊。

fó yán shè lì fú rú shì rú shì zhèng
佛言：舍利弗，如是，如是，正

fǎ yù miè yú shí yǒu rén wén rú lái ā luó hē sān miǎo
法欲灭于时有人，闻如来阿罗诃三藐

sān fó tuó huò shí chū shì bǐ rén wén yǐ yú zhòngshēng
三佛陀或时出世；彼人闻已于众生

suǒ ér shēng dà bēi shēng dà bēi yǐ fā ā nòu duō luó
所而生大悲，生大悲已，发阿耨多罗

sān miǎo sān pú tí xīn yú shí ruò yǒu bú shàn rén chū
三藐三菩提心。于时若有不善人出，

yú fā dà chéng zhū shàn jiā zǐ shàn jiā nǚ suǒ shuō dà
于发大乘诸善家子、善家女所，说大

chéng guò lìng bú lè yù ā nòu duō luó sān miǎo sān pú
乘过令不乐欲，阿耨多罗三藐三菩

tí lìng tuì lìng lí shè lì fú yú yì yún hé shì
提令退令离。舍利弗，于意云何？是

bú shàn rén nǎi yǔ wú liàng wú biān ā sēng zhī zhū zhòng
不善人，乃与无量无边阿僧祇诸众

shēngděng zuò wú yì lì zuò bù ān yǐn lìng kǔ lìng
生等，作无义利，作不安隐，令苦令

duò suǒ wèi yú fā dà chéng zhū shàn jiā zǐ shàn jiā nǚ
堕。所谓于发大乘诸善家子、善家女

suǒ shuō dà chéng guò lìng bú lè yù ā nòu duō luó sān
所，说大乘过令不乐欲，阿耨多罗三

miǎo sān pú tí lìng tuì lìng lí
藐三菩提令退令离。

shè lì fú yán rú shì shì zūn
舍利弗言：如是，世尊。

shè lì fú pì rú shāng zhǔ duō jiāngshāng rén zài
舍利弗，譬如商主多将商人在

dào ér qù féng dà xiǎn hé duō yǒu liú shuǐ shí yǒu yī
道而去，逢大险河多有流水。时有一
rén yǔ dì èr rén zuò rú shì yán zhàng fu dāng zuò fāng
人语第二人作如是言：丈夫当作方
biàn jì xiào yòng lì qiú chuán qí dì èr rén yǔ bǐ rén
便计较用力求船。其第二人语彼人
yán wǒ zhèng zhù cǐ bù néng qiú chuán yú shí bǐ rén yǒu
言：我正住此不能求船。于时彼人有
zhì yǒu lì qín zuò fāng biàn qiú chuán jiāng lái zhì yú hé
志有力，勤作方便求船将来置于河
biān nǎi yǒu wú liàng wú biān ā sēng zhǐ zhòngshēng dé cóng
边，乃有无量无边阿僧祇众生，得从
cǐ àn dù zhì bǐ àn jì dé dù yǐ yú bǐ àn zhù
此岸度至彼岸，既得度已于彼岸住。
qí dì èr rén lǎn duò wú zhì shǎo lì báo fú réng zhù běn
其第二人懒堕无智少力薄福，仍住本
chù bù néng dù hé gèng yǒu yú rén lái dào hé suǒ yì yù
处不能度河。更有余人来到河所亦欲
qiú dù jiàn bǐ lǎn duò wú zhì shǎo lì báo fú rén yǐ
求度，见彼懒堕无智少力薄福人已，
yǔ yún zhàng fu rǔ hé bù dù shí lǎn duò rén zuò
语云：丈夫，汝何不度？时懒堕人作
rú shì yán gòng wǒ bàn zhě fāng biàn yòng lì qiú dé chuán
如是言：共我伴者方便用力，求得船
lái zhì yú hé biān yǐ lìng bǎi qiān nuó yóu duō jù zhì
来置于河边，已令百千那由多俱致

zhòngshēng dé cóng cǐ àn dù zhì bǐ àn shí bǐ yú rén
众生得从此岸度至彼岸。时彼余人

yǔ shì rén yán qí lǎn duò rén hé bù xué bàn ér duò
语是人言：奇懒堕人！何不学伴而堕

cǐ chù shòu wú liàng kǔ rú shì shè lì fú wǒ jiàn
此处受无量苦？如是，舍利弗，我见

èr rén xíng bù shī shí yī rén yǔ bǐ dì èr rén yán
二人行布施时，一人语彼第二人言：

zhàng fu rǔ kě xiāngyīng shàn zuò fāng biàn jì xiào yòng lì
丈夫，汝可相应善作方便计校用力，

jù jí shàn gēn yú ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí dì
聚集善根于阿耨多罗三藐三菩提。第

èr rén yán wǒ bù qǔ ā nòu duō luó sān miǎo sān pú
二人言：我不取阿耨多罗三藐三菩

tí dàn yù dào ā luó hàn ruò yù dào ā luó hàn zhě
提，但欲到阿罗汉。若欲到阿罗汉者，

yì xū xiāngyīng fāng biàn jì xiào yòng lì dāng dé chū shēng
亦须相应方便计校用力，当得出生

chū dì yē nuó rú shì chū shēng dì èr dì sān dì
初第耶那，如是出生第二、第三、第

sì dì yē nuó xū kōng wú biān chù shí wú biān chù
四第耶那、虚空无边处、识无边处、

wú suǒ yǒu wú biān chù fēi xiǎng fēi fēi xiǎng chù sān mó
无所有无边处、非想非非想处三摩

bá dì yú qí zhōng jiān jí biàn mìng zhōng chéng cǐ dé shēng
跋帝，于其中间即便命终，乘此得生

fēi xiǎng fēi fēi xiǎngtiān shēn dāng dé chángshòu jiǔ zhù nǎi
非想非非想天，身当得长寿久住，乃
zhì bā wàn sì qiān jié xiàn ér zhù ěr shí bǐ rén zhèng
至八万四千劫限而住。尔时，彼人证
jué ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí jué yǐ wéi duō
觉阿耨多罗三藐三菩提，觉已为多
zhòngshēng bǎi qiān nuó yóu duō jù zhì nǎi zhì wéi wú liàng
众生百千那由多俱致，乃至为无量
wú biān ā sēng zhī zhòngshēng shuō fǎ shuō fǎ yǐ yú hòu
无边阿僧祇众生说法，说法已于后
yǐ wú yú niè pán ér qǔ niè pán shí dì èr rén chéng
以无余涅槃而取涅槃。时第二人，乘
cǐ réng zài bǐ fēi xiǎng fēi fēi xiǎngtiān zhù
此仍在彼非想非非想天住。

rú shì yǔ yǐ mìng zhě shè lì fú yán rú shì
如是语已，命者舍利弗言：如是，
dà dé pó qié pó rú shì dà dé xiū qié duō shí
大德婆伽婆。如是，大德修伽多，实
rú rú lái suǒ shuō shì zūn dāng zhī bǐ rén shì qí lǎn
如如来所说。世尊，当知彼人是其懒
duò ruò lè chū dì yē nuó nǎi zhì fēi xiǎng fēi fēi xiǎng
堕，若乐初第耶那乃至非想非非想
tiān lè zhù bǐ chù jí lè zhù yǐ gèng bù néng yǔ shàng
天，乐著彼处，即乐著已更不能与上
rén fǎ hé bú zuò fāng biàn jì xiào yòng lì bú jìn shàn
人法合，不作方便计校用力，不近善

yǒu suí shùn chéng shì bù rú shí guān sān jiě tuō mén dāng
友随顺承事，不如实观三解脱门，当
zhī shì lǎn duò rén shì zūn bǐ pú sà mó hē sà dà
知是懒堕人。世尊，彼菩萨摩诃萨大
qín jīng jìn shēng wén shǎo xìn shì qí lǎn duò shì zūn
勤精进，声闻少信是其懒堕。世尊，
jiàn shì yì gù shàn jiā zǐ shàn jiā nǚ suǒ yǒu shàn gēn
见是义故，善家子、善家女所有善根，
jiē dāng huí xiàng ā nù duō luó sān miǎo sān pú tí
皆当回向阿耨多罗三藐三菩提。

shè lì fú pì rú yǒu mó ní bǎo jù duō gōng
舍利弗，譬如有摩尼宝具多功
néng jiāng wèn zuò mó ní bǎo rén yán cǐ mó ní bǎo yǒu
能，将问作摩尼宝人言：此摩尼宝有
hé gōng néng wèn yǐ bǐ suí suǒ zhī rú shì wéi shuō yú
何功能？问已彼随所知如是说，于
zhōng ruò duō zhī zhě shuō duō ruò shǎo zhī zhě shuō shǎo rú
中若多知者说多，若少知者说少。如
shì shè lì fú tóng zhèng yī fǎ jiè yǐ nǎi yǒu zhuǎn
是，舍利弗，同证一法界已，乃有转
shēng shēng wén zhì zhě bǐ děng suí shèng gōng dé ér zhī suí
生声闻智者，彼等随胜功德而知，随
shèng gōng dé ér shuō suí qí suǒ wèn hái rú shì dá yī
胜功德而说，随其所问还如是答，依
yǒu xiàn zhì yǐ xī yǒu xiàn fā yuàn gù rán rú lái ā
有限智，以昔有限发愿故。然如来阿

luó hē sān miǎo sān fó tuó yǒu wú xiàn zhì yǐ xī wú xiàn
罗河三藐三佛陀有无限智，以昔无限
fā yuàn gù yǒu wú xiàn wú ài zhì wú xiàn liù bō luó
发愿故；有无限无碍智、无限六波罗
mì shàn qiǎo fāng biàn chéng shu zhòng shēng hé yǐ gù rú
蜜，善巧方便成熟众生。何以故？如
lái ā luó hē sān miǎo sān fó tuó xī xíng pú sà dào shí
来阿罗河三藐三佛陀，昔行菩萨道时
jí wú biān yuàn yǐ shì wú biān gōng dé fǎ zhuāng yán gù
集无边愿，以是无边功德法庄严故
zhèng yú biàn zhì
证于遍智。

shè lì fú pì rú bō lì zhì duō luó jù pí tuó
舍利弗，譬如波利质多罗俱毗陀
luó shù chū shēng xiǎo huá qí yǒu xiāng qì bǐ yán fú zhōu
罗树，初生小华其有香气，彼阎浮洲
zhū shēng huá xiāng ruò sū mó nuó ruò pó lí shī ruò
诸生华香，若稣摩那、若婆梨师、若
zhàn bō jiā zì yú zhū shēng huá xiāng bǐ jiē bù jí bō
占波迦，自余诸生华香，彼皆不及波
lì zhì duō luó jù pí tuó luó shù chū shēng zhū xiǎo huá
利质多罗俱毗陀罗树初生诸小华
xiāng rú shì shè lì fú qí zhū shēng wén dú jué
香。如是，舍利弗，其诸声闻、独觉
suǒ yǒu shàn gēn ruò míng wén ruò xiāng ruò wēi dé
所有善根，若名闻、若香、若威德、

ruò lì jiē bù jí bǐ chū fā pú tí xīn pú sà mó hē
若力，皆不及彼初发菩提心菩萨摩诃
sà hé kuàng rù xíng hé kuàng bú tuì hé kuàng yī
萨，何况入行？何况不退？何况一
shēng bǔ chù hé kuàng zhì guàn dǐng shí hé kuàng zhù pǔ
生补处？何况至灌顶时？何况住普
xián pú sà hàng hé kuàng zài shèng dào chǎng hé kuàng rú
贤菩萨行？何况在胜道场？何况如
lái ā luó hē sān miǎo sān fó tuó suǒ yǒu xiāng suǒ
来阿罗诃三藐三佛陀？所有香、所
yǒu wēi dé suǒ yǒu lì jù zú cǐ lì suǒ wèi zhū fó
有威德、所有力，具足此力所谓诸佛
shì zūn
世尊。

shè lì fú pì rú cǐ yán fú zhōu suǒ yǒu liú quán
舍利弗，譬如此阎浮洲所有流泉

yù chí bó hé xiǎo hé dà hé děng jiē rù dà hǎi
浴池、泊河、小河、大河等皆入大海，
rán qí dà hǎi yì bú yàn zú rú shì shè lì fú
然其大海亦不厌足。如是，舍利弗，
pú sà mó hē sà yú tuó nuó bō luó mì ér bú yàn zú
菩萨摩诃萨于陀那波罗蜜而不厌足；
rú shì shī luó bō luó mì chàn dì bō luó mì pí lí
如是尸罗波罗蜜、羼帝波罗蜜、毗梨
yē bō luó mì dì yē nuó bō luó mì bō rě bō luó
耶波罗蜜、弟耶那波罗蜜、般若波罗

mì fāng biàn biàn zhì suǒ yǒu shàn gēn yì bú yàn zú
蜜、方便遍智，所有善根亦不厌足。

shè lì fú pì rú cǐ yán fú zhōu suǒ yǒu liú quán yù
舍利弗，譬如此阎浮洲所有流泉浴

chí bó hé xiǎo hé dà hé děng dà hǎi zhī nèi
池、泊河、小河、大河等，大海之内

xī néng hán shòu rú shì shè lì fú suǒ yǒu tiān
悉能含受。如是，舍利弗，所有天、

lóng yè chā qián tà pó ā xiū luó qié liú tú
龙、夜叉、乾闥婆、阿修罗、伽留荼、

jīn nuó luó mó hóu luó qié rén fēi rén děng nǎi zhì
紧那罗、摩睺罗伽、人非人等，乃至

suǒ yǒu zhòng shēng jiè děng pú sà mó hē sà xī néng hán
所有众生界等，菩萨摩诃萨悉能含

shòu yǔ gān lù wèi lìng bǐ děng xǐ
受，与甘露味令彼等喜。

shè lì fú pì rú dà nuó qié nuó dà lì shì shén
舍利弗，譬如大那伽那大力士神

suǒ zhù kǎi jiǎ yán fú zhōu rén jiē bù néng zhù rú shì
所著铠甲，阎浮洲人皆不能著。如是，

shè lì fú pú sà mó hē sà yú fó fǎ zhōng suǒ zhù
舍利弗，菩萨摩诃萨于佛法中所著

kǎi jiǎ wéi zhū zhòng shēng zhù bǐ kǎi jiǎ qí zhū shēng
铠甲，为诸众生著彼铠甲，其诸声

wén dú jué bù néng zhù bǐ kǎi jiǎ rú shì shè lì
闻、独觉不能著彼铠甲。如是，舍利

fú cóng chū fā xīn nǎi zhì zuò shèng dào chǎng bù shě pú
弗，从初发心乃至坐胜道场，不舍菩

sà mó hē sà rú shì kǎi jiǎ xíng pú sà hòng shè lì
萨摩诃萨如是铠甲行菩萨行。舍利

fú chū fā dà chéng shàn jiā zǐ shàn jiā nǚ yīng rú
弗，初发大乘善家子、善家女，应如

shì xué xiāng yìng yòng lì qín xiū yú yè zé dāng sù chéng
是学，相应用力勤修于业，则当速成

ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí
阿耨多罗三藐三菩提。

shè lì fú rú xuě shān wáng nán pàn suǒ yǒu zhū
舍利弗，如雪山王南畔所有诸

shù jù zú zhū huá zhū guǒ zhū xiāng bǐ děng zhū shù yán
树，具足诸华诸果诸香，彼等诸树阎

fú zhōu rén jiē bù dé yòng rú shì shè lì fú shēng
浮洲人皆不得用。如是，舍利弗，声

wén dú jué suī yǒu wú lòu jiè dìng zhì jiě tuō
闻、独觉虽有无漏戒、定、智、解脱、

jiě tuō zhī jiàn shàn gēn bǐ děng zhòng shēng jiē bù dé yòng
解脱知见善根，彼等众生皆不得用。

rú zhū pú sà mó hē sà jiè dìng zhì jiě tuō
如诸菩萨摩诃萨戒、定、智、解脱、

jiě tuō zhī jiàn shàn gēn zhū zhòng shēng děng jiē dāng dé yòng
解脱知见善根，诸众生等皆当得用。

shè lì fú shì gù pú sà mó hē sà yīng zhù rú shì kǎi
舍利弗，是故菩萨摩诃萨应著如是铠

jiǎ suǒ yǒu jiè dìng zhì jiě tuō jiě tuō zhī
甲，所有戒、定、智、解脱、解脱知
jiàn shàn gēn bī zhū zhòngshēng jiē dāng dé yòng ruò zhū zhòng
见善根，彼诸众生皆当得用。若诸众
shēng bù dé yòng zhě wǒ wú rú shì shàn gēn jiè dìng
生不得用者，我无如是善根戒、定、
zhì jiě tuō jiě tuō zhī jiàn
智、解脱、解脱知见。

shè lì fú pì rú héng qié dà hé suǒ liú xíng
舍利弗，譬如恒伽大河所流行
shí bī liú xíng chù rùn cǐ dà dì lìng qí jīn zé yòu
时，彼流行处润此大地令其津泽；又
bī liú xíng bī dì ér qù fán zhū chén tǔ cǎo mù yè
彼流行逼地而去，凡诸尘土草木叶
děng bī liú xíng shí xī shè jiāng qù rú shì shè lì
等，彼流行时悉摄将去。如是，舍利
fú pú sà mó hē sà yú yán fú zhōu xíng zhù zuò wò
弗，菩萨摩诃萨于阎浮洲行住坐卧，
rú shì děng chù shè zhū zhòngshēng lìng qí shàn gēn jiē dé
如是等处摄诸众生，令其善根皆得
rùn zé yòu fù xíng zhù zuò wò bī qiē zhū wú zhì xíng
润泽；又复行住坐卧逼切，诸无智行、
yù chēn chī xíng jí diān dǎo xíng jiē shè shòu yǐ xíng zhù zuò
欲嗔痴行及颠倒行，皆摄受已行住坐
wò shè lì fú ruò fā dà chéngshàn jiā zǐ shàn jiā
卧。舍利弗，若发大乘善家子、善家

nǚ wén cǐ shàng shuō suī duō lǎn duò bì xū fā dà jīng
女，闻此上说，虽多懒堕必须发大精
jìn
进。

shè lì fú pì rú héng qié dà hé yǒu chù liú
舍利弗，譬如恒伽大河，有处流
shí zuò shēng dà shēng yǒu chù shǎo shēng yǒu chù wú shēng rú
时作声大声，有处少声有处无声。如
shì shè lì fú dé wú shēng rěn pú sà mó hē sà yǒu
是，舍利弗，得无生忍菩萨摩诃萨有
chù shì xiàn chū shēng shàn gēn yǒu chù zì shēn shì xiàn suí
处示现出生善根，有处自身示现随
shùn chéng shì shàn yǒu yǒu chù zì shēn wéi tuō ér zuò shàn
顺承事善友，有处自身为他而作善
yǒu suí zhòng shēng qì suǒ kān rú shì zì shēn shì xiàn
友，随众生器所堪，如是自身示现。

shè lì fú pì rú jìng lún ruò wèi shàn mó bú shàn jìng
舍利弗，譬如镜轮若未善磨不善净
shí jiàn qí xíng xiàng jí bú shàn jìng ruò bǐ jìng lún shàn
时，见其形像即不善净；若彼镜轮善
mó jìng shí rán hòu fēn míng jiàn qí xíng xiàng rú shì
磨净时，然后分明见其形像。如是，
shè lì fú chū yè pú sà mó hē sà rú jiàn zì shàn
舍利弗，初业菩萨摩诃萨，如见自善
gēn jí chéng shì shàn yǒu rú chéng shì shàn yǒu rán hòu zēng
根即承事善友，如承事善友然后增

zhǎng fó fǎ shè lì fú pì rú héng qié dà hé zēng zhǎng
长佛法。舍利弗，譬如恒伽大河增长
mǎn shí yú qí liǎng àn cǎo mù zhī yè jiē piāo jiāng qù
满时，于其两岸草木枝叶皆漂将去，
nǎi zhì yú sì dà hǎi rú shì shè lì fú pú sà
乃至于四大海。如是，舍利弗，菩萨
mó hē sà yīng zhù rú shì kǎi jiǎ suǒ yǒu cǐ àn zhù duò
摩诃萨应著如是铠甲：所有此岸助堕
hēi shì xíng yú zhū jiàn xiǎn dào wǒ jiē jiāng qù nǎi zhì
黑事，行于诸见险道，我皆将去乃至
dào wú yú niè pán jiè shè lì fú pì rú héng qié dà
到无余涅槃界。舍利弗，譬如恒伽大
hé yǒu shí zēng zhǎng duō mò yú zhōng yǒu duō shù děng gēn
河有时增长多沫，于中有多树等，根
jīng yè guǒ bá yǐ jiāng qù yú zhōng fù yǒu dì èr dà
茎叶果拔已将去；于中复有第二大
shù yóu shēng ér zhù hòu shí dì èr nián zhōng héng qié
树，犹生而住。后时第二年中，恒伽
dà hé gèng cháng guò qián qián zhě dà shù gèng jí zhū mù
大河更长过前，前者大树更及诸木
bá yǐ jiāng qù rú shì shè lì fú ruò yǒu shàn jiā
拔已将去。如是，舍利弗，若有善家
zǐ shàn jiā nǚ chéng shì shàn yǒu fā ā nòng duō luó sān
子、善家女，承事善友发阿耨多罗三
miào sān pú tí xīn yǐ ér wéi è yǒu lì gù yǐ xī
藐三菩提心已，而为恶友力故，以昔

yè xíng lì gù shòu wǔ yù fú yú lè shòu lè jiē gòng suí
业行力故，受五欲福娱乐受乐皆共随
háng yú hòu bì xū chéng shì shàn yǒu nǎi zhì dāng dé wú
行，于后必须承事善友，乃至当得无
shēng fǎ rěn hé yǐ gù yú zhū fó suǒ zhǒng zhū shàn
生法忍。何以故？于诸佛所种诸善
gēn zhōng bù xū qì bǐ děng bì dāng chū shì zuò fó hào
根终不虚弃，彼等必当出世作佛，号
biàn zhì zhě hào pǔ jiàn zhě
遍智者号普见者。

shè lì fú pì rú yǒu shí jié shāo bǐ shí sān
舍利弗，譬如有时劫烧，彼时三
qiān dà qiān shì jiè jiē dà chì rán ér zuò guāng míng tóng
千大千世界皆大炽然，而作光明同
yī chì rán ruò shāo ruò huài wú mò wú yǐng rú shì
一炽然，若烧若坏无墨无影。如是，
shè lì fú pú sà mó hē sà yīng zhù rú shì kǎi jiǎ
舍利弗，菩萨摩诃萨应著如是铠甲：
wú yī zhòngshēng kě jiàn yú bǐ zhòngshēng jiè zhōng suǒ
无一众生可见，于彼众生界中，所
yǒu zhòngshēng jiē bù zhī zhě wǒ yú bǐ děng dāng lìng zuò
有众生皆不知者，我于彼等当令作
bú tuì fǎ shè lì fú pì rú bǐ dà yàn jù rán shí
不退法。舍利弗，譬如彼大焰聚然时，
suǒ yǒu zhū dú zhū yào bǐ děng jiē tóng bèi shāo rú shì
所有诸毒诸药，彼等皆同被烧。如是，

shè lì fú pú sà mó hē sà yīng zhù rú shì kǎi jiǎ
舍利弗，菩萨摩诃萨应著如是铠甲：
ruò yǒu chéngzhòngshēng ruò wú chéngzhòngshēng wǒ yú bǐ
若有乘众生、若无乘众生，我于彼
děng jiē dāng píng děng shuō fǎ rú bǐ yuàn rú bǐ xìn
等皆当平等说法。如彼愿、如彼信，
bǐ zhū zhòngshēngzhǒngzhǒng xìn xíng dāng sù lìng dù bú zuò
彼诸众生种种信行，当速令度不作
èr xiàng hé yǐ gù zhū fǎ wú èr bú zuò èr xiàng
二相。何以故？诸法无二不作二相，
zhū fǎ wú wǒ yú rú bù zhī shè lì fú pì rú bǐ
诸法无我于如不知。舍利弗，譬如彼
dà yàn jù rán shí yǒu yàn nǎi zhì guāng yīn tiān yǒu yàn
大焰聚然时有焰，乃至光音天有焰，
bù néng zhì ěr xǔ yuǎn chù rú shì shè lì fú tóng
不能至尔许远处。如是，舍利弗，同
yī fǎ jiè zhèng yǐ shēng wén dú jué suī píng děng rù
一法界证已，声闻、独觉虽平等入，
ér yú shí fāng shì jiè zhì huì bù zhuǎn rú bǐ rú lái ā
而于十方世界智慧不转如彼如来阿
luó hē sān miǎo sān fó tuó fǎ jiè zhèng yǐ jù wú liàng
罗诃三藐三佛陀，法界证已具无量
zhì shè lì fú pì rú bǐ dà huǒ jù shí fāng shì
智。舍利弗，譬如彼大火聚，十方世
jiè bù lái bú qù ér shāo sān qiān dà qiān shì jiè bǐ
界不来不去，而烧三千大千世界，彼

huǒ yì fēi wú yīn rú shì shè lì fú bǐ zhū fó
火亦非无因。如是，舍利弗，彼诸佛
zhì shí fāng shì jiè bù lái bù qù yì bú gòng jù rú
智，十方世界不来不去亦不共聚。如
lái ā luó hé sān miǎo sān fó tuó jù zú zhì zhě rú shí
来阿罗河三藐三佛陀具足智者，如实
zhī shí fāng shì jiè zhū zhòngshēng xīn xíng bǐ zhì yì fēi
知十方世界诸众生心行，彼智亦非
wú yīn zuì shàng biàn zhì dāng rú shì jiàn
无因，最上遍智当如是见。

shè lì fú pì rú rì lún chū shí dāng zhī bì
舍利弗，譬如日轮出时，当知蔽
zhū yíng huǒ ér zuò zhào yào rú shì shè lì fú chū
诸萤火而作照曜。如是，舍利弗，初
fā xīn pú sà shēng shí cháng shí dāng zhī bì zhū jù zú
发心菩萨生时长时，当知蔽诸具足
fēn zhì shēng wén dú jué guāng míng ér zuò zhào yào hé yǐ
分智声闻、独觉光明而作照曜。何以
gù bǐ zuò shàn gēn huí xiàng ā nòu duō luó sān miǎo sān
故？彼作善根回向阿耨多罗三藐三
pú tí shì gù jù wú biān guāng shè lì fú pì rú
菩提，是故具无边光。舍利弗，譬如
rì lún chū shí dāng zhī bì zhū xīng xiù sè guāng ér zuò
日轮出时，当知蔽诸星宿色光而作
zhào yào zhū chù xīng guāng jiē bù fù jiàn rú shì shè
照曜，诸处星光皆不复见。如是，舍

lì fú pú sà mó hē sà cóng dōu lǜ tiān xià shí duō
利弗，菩萨摩诃萨从兜率天下时，多
yǒu bǎi qiān jù zhì nuó yóu duō zhū tiān lái yán fú zhōu chū
有百千俱致那由多诸天来阎浮洲，出
rú shì shēng gào rú shì shēng shuō rú shì shēng rǔ zhū
如是声，告如是声，说如是声：汝诸
rén bèi cǐ pú sà mó hē sà jīn cóng dōu lǜ tiān gōng
人辈，此菩萨摩诃萨，今从兜率天宫
shě shēn ěr shí cǐ yán fú zhōu suǒ yǒu dú jué dà zhì
舍身。尔时，此阎浮洲所有独觉大智
jù zhě jiē wén shēng yǐ fā xīn xiàng yú niè pán hé yǐ
具者，皆闻声已发心向于涅槃。何以
gù zuì shèng fú tián pú sà mó hē sà cóng dōu lǜ
故？最胜福田菩萨摩诃萨，从兜率
tiān xià shí yǒu rú shì zì zài lì hé kuàng shēng shí
天下时，有如是自在力，何况生时！
hé kuàng xíng qī bù shí hé kuàng chū chū yán shí wǒ yú
何况行七步时！何况初出言时：我于
shì jiān zuì dà zuì shèng wǒ dāng bì jìn shēng lǎo bìng sǐ
世间最大最胜！我当必尽生老病死！
hé kuàng chū shí hé kuàng zhì dào chǎng shí hé kuàng zhèng
何况出时！何况至道场时！何况证
ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí shí shì gù rú lái yú
阿耨多罗三藐三菩提时！是故如来于
zhū zhòng shēng kě yún zuì shèng zuì shàng zuì dà zuì
诸众生，可云最胜、最上、最大、最

miào wú shàng wú shàngshàng shè lì fú jiàn shì yì gù
妙无上无上上。舍利弗，见是义故，
shàn jiā zǐ shàn jiā nǚ suǒ zuò shàn gēn jiē dāng huí xiàng
善家子、善家女所作善根，皆当回向
ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí
阿耨多罗三藐三菩提。

shè lì fú pì rú dà dì suǒ yǒu zhǒng zǐ bǐ
舍利弗，譬如大地所有种子，彼
děng yá shēng yǒu zhǒngzhǒngmíng tóng yī dì chén ér yǒu zhū
等芽生有种种名，同一地尘而有诸
xiàng rú shì shè lì fú yú yī fǎ jiè zhèng yì
相。如是，舍利弗，于一法界证已，
zhǒngzhǒng jiè zhòngshēng chū zhǒngzhǒngmíng ér bú pò fǎ jiè
种种界众生出种种名而不破法界。

shì gù shè lì fú pú sà mó hē sà yīng zhù rú shì
是故，舍利弗，菩萨摩诃萨应著如是
kǎi jiǎ dāng yú bǐ shí wǒ zhèng yī fǎ jiè yì zhǒng
铠甲：当于彼时，我证一法界已，种
zhǒng jiè zhòngshēngzhǒngzhǒngmíng zì yì zhì dāng shuō yì shì
种界众生种种名字以智当说。以是
ruò gān dà zhì ér yì bú huài fǎ jiè fǎ jiè yì bú zuò
若干大智而亦不坏法界，法界亦不作
èr fǎ jiè yì wú zēng jiǎn kě zhī shè lì fú jiàn
二，法界亦无增减可知。舍利弗，见
shì yì gù pú sà mó hē sà dāng sī rú shì fǎ xíng
是义故，菩萨摩诃萨当思如是法行，

suī héng qié hé shā shù zhū fó miè dù fǎ jiè yì wú zēng
虽恒伽河沙数诸佛灭度，法界亦无增
jiǎn kě zhī xiàn zài shí fāng shì jiè suǒ yǒu zhū fó shì zūn
减可知。现在十方世界所有诸佛世尊
jù wú ài zhì suǒ yǒu shēng wén jù yú shǎo zhì fǎ jiè
具无碍智，所有声闻具于少智，法界
yì wú zēng jiǎn kě zhī xū kōng jiè jí fǎ jiè xiāng yīng
亦无增减可知。虚空界极法界相应，
rú shì dāng zhī fǎ jiè wéi jí fó fǎ xiāng yīng yì rú
如是当知。法界为极，佛法相应亦如
shì zhī shì gù shè lì fú pú sà mó hē sà
是知。是故，舍利弗，菩萨摩诃萨，
cǐ shēn fǎ zhōng dāng yǐ zhì guān jué wú wǒ fǎ
此深法中当以智观觉无我法。

shè lì fú pì rú xū kōng jiè wú yǔ xiāng sì
舍利弗，譬如虚空界无与相似
zhě rú shì shè lì fú fǎ jiè yì wú yǔ xiāng sì
者。如是，舍利弗，法界亦无与相似
zhě shì gù shè lì fú pú sà mó hē sà yú cǐ
者。是故，舍利弗，菩萨摩诃萨于此
shēn fǎ dāng yǐ zhì guān shè lì fú pì rú yǒu rén yú
深法当以智观。舍利弗，譬如有人于
dà hǎi zhōng qǔ zhū dī shuǐ bǐ jiē yī wèi suǒ wèi yán
大海中取诸滴水，彼皆一味所谓盐
wèi rú shì shè lì fú yú yī fǎ jiè chū shēng shēng
味。如是，舍利弗，于一法界出生声

wén hé yǐ gù fǎ jiè yī ér wú èr shì gù
闻。何以故？法界一而无二。是故，
shè lì fú pú sà mó hē sà cǐ shēn fǎ zhōng shēn chù
舍利弗，菩萨摩诃萨此深法中，深处
yīng dāng yì zhì fēn bié yú cǐ fǎ zhōng bō rě bō luó
应当以智分别：于此法中般若波罗
mì dāng suí shùn xíng fēi zài yú chù guǎng shuō pì yù yú
蜜当随顺行，非在余处广说譬喻。于
wú wǒ fǎ dāng sī dāng guān dāng qiú dāng hé
无我法，当思、当观、当求、当合、
dāng shēng yù xīn dāng fā jīng jìn zuò yè yòng lì shàn jiā
当生欲心、当发精进作业用力。善家
zǐ shàn jiā nǚ cǐ shēn fǎ zhōng dāng yì zhì guān jué wú
子、善家女，此深法中当以智观觉无
wǒ fǎ
我法。

shè lì fú pì rú dà hǎi yǒu yú shēn cháng bǎi
舍利弗，譬如大海有鱼，身长百
yú shé nuó zhě nǎi zhì shēn cháng qī bǎi yú shé nuó zhě
踰阇那者，乃至身长七百踰阇那者。
bǐ zhū yú shēn suī fù zēng zhǎng qī bǎi yú shé nuó dà
彼诸鱼身虽复增长七百踰阇那，大
hǎi yì wú zēng jiǎn kě jiàn rán bǐ qī bǎi yú shé nuó yú
海亦无增减可见。然彼七百踰阇那鱼
shēn sǐ shí dà hǎi yì wú zēng jiǎn kě jiàn rú shì
身死时，大海亦无增减可见。如是，

shè lì fú, pú sà mó hē sà dāng rú shì xué suī yǒu
舍利弗，菩萨摩诃萨当如是学：虽有
héng qié hé shā shù děng zhū fó shì zūn miè dù ér fǎ jiè
恒伽河沙数等诸佛世尊灭度，而法界
yì wú zēng jiǎn kě jiàn fù yǒu wú liàngshēng wén miè dù
亦无增减可见。复有无量声闻灭度，
fǎ jiè yì wú zēng jiǎn kě jiàn cǐ suī yī wèi wèi jiě tuō
法界亦无增减可见。此虽一味谓解脱
wèi ér zhū shēng wén bù néng zhuǎnshēng shì zhì rú zhū rú
味，而诸声闻不能转生是智如诸如
lái ā luó hē sān miǎo sān fó tuó
来阿罗河三藐三佛陀。

shè lì fú, pì rú zhuǎn lún wáng yǒu zhū bǎo chū
舍利弗，譬如转轮王有诸宝出，
bǐ děng zhū bǎo yú chù bù shēng wéi yú gōng nèi chū shēng
彼等诸宝余处不生，唯于宫内出生
zhū bǎo hé yǐ gù bǐ zhuǎn lún wáng xī zuò zhuǎn lún
诸宝。何以故？彼转轮王昔作转轮
wáng yè yǐ zuò yè gù wéi yú gōng nèi chū shēng zhū bǎo
王业，以作业故唯于宫内出生诸宝。
rú shì shè lì fú jìng xīn pú sà mó hē sà jìng
如是，舍利弗，净心菩萨摩诃萨，净
xīn fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí ruò yù shī tuō
心发阿耨多罗三藐三菩提，若欲施他
suí qí suǒ yù bǐ zé chū shēng hé yǐ gù yǐ bǐ
随其所欲，彼则出生。何以故？以彼

xiān shì shàn jìng xīn gù
先世善净心故。

yīn shì
音释

jiā tú hē lì nuó dòu fàn yǔ yě sì dà dòu cǐ
迦荼诃利那豆(梵语也似大豆此

tǔ wú chuàn chǐ juàn qiē bì huán yě jié bō suō
土无)。钏(尺绢切臂环也)。劫波娑

fàn yǔ yě yì yún jié bō yù yòu yún jié bèi jí mù
(梵语也亦云劫波育又云劫贝即木

mián yě xié tāi xié xū yè qiē yèxià yě tāi tǔ lái
绵也)。胁胎(胁虚业切腋下也胎土来

qiē fán yùn ér wèi shēng jiē yuē tāi jī jǐn jī jū
切凡孕而未生皆曰胎)。饥谨(饥居

yī qiē gǔ bù shú yuē jī jǐn qú lìn qiē cài bù shú yuē
依切穀不熟曰饥谨渠吝切菜不熟曰

jīn luò pī gè qiē bēi zé yě
谨)。泺(匹各切陂泽也)。

dà jí pì yù wáng jīng juàn xià
大集譬喻王经卷下

suí tiān zhū sān zàng dū nuó jué duō děng yì
隋天竺三藏闍那崛多等译

shè lì fú pì rú yǒu rén rù bǎo xìng zhōng wèn
舍利弗。譬如有入宝性中，问
xiān rù zhě yán zhàng fu zhū bǎo hé sì hé xiàng yú
先入者言：丈夫，诸宝何似何相？于
xiān rù zhě bào bǐ rén yán zhàng fu rǔ chī yún hé
先入者报彼人言：丈夫，汝痴！云何
míng rù bǎo xìng zì jiàn zhū bǎo fù wèn cǐ bǎo rú shì
名入宝性自见诸宝复问此宝？如是，
shè lì fú ruò shàn jiā zǐ shàn jiā nǚ zuò rú shì wèn
舍利弗，若善家子、善家女作如是问：
fǎ jiè hé sì fǎ jiè hé xiàng shè lì fú yú
法界何似？法界何相？舍利弗，于
shí zhū pú sà mó hē sà yīng zhù rú shì kǎi jiǎ wǒ jīn
时诸菩萨摩诃萨应著如是铠甲：我今
dāng shì zhòng shēng rú cǐ fǎ jiè wéi shuō lìng zhù shè lì
当示众生如此法界为说令住。舍利
fú bǎo xìng zhě suǒ wèi fǎ jiè rù bǎo xìng zhàng fu
弗，宝性者，所谓法界；入宝性丈夫
wèn bǎo zhě suǒ wèi yú fán fū bèi yú xiān rù bǎo xìng
问宝者，所谓愚凡夫辈；于先入宝性
zhàng fu zhě suǒ wèi rú lái ā luó hē sān miǎo sān fó
丈夫者，所谓如来阿罗诃三藐三佛

tuó
陀。

shè lì fú pì rú dà hǎi bú zuò shì niàn wǒ
舍利弗，譬如大海不作是念：我
chū yǒu jià zhū mó ní bǎo huò chū wú jià zhū mó ní
出有价诸摩尼宝，或出无价诸摩尼
bǎo rú shì shè lì fú fǎ jiè yì bú zuò shì niàn
宝。如是，舍利弗，法界亦不作是念：
yǒu zhī wǒ yǐ chū yǒu xiàn zhì huò yǒu chū wú biān zhì
有知我已出有限智，或有出无边智。
shè lì fú dàn yú fǎ jiè dìng suǒ suǒ zhī dé yǒu xiàn
舍利弗，但于法界定随所得有限
zhì yòu yú fǎ jiè dìng suǒ suǒ zhī dé wú biān zhì shè
智，又于法界定随所得无边智。舍
lì fú pì rú wèi jìng yī rì jí zhī ruò gān chà nuó
利弗，譬如未竟一日即知若干刹那、
ruò gān luó pó ruò gān píng ruò gān tǒng jiē zhī yī
若干罗婆、若干瓶、若干筒，皆知一
rì yǒu ruò gān cán rú shì shè lì fú wèi jìng chū
日有若干残。如是，舍利弗，未竟出
shēng kǔ jí miè dào shì gù shè lì fú pú sà mó
生苦集灭道。是故，舍利弗，菩萨摩
hē sà dāng zhī cǐ shì zhèng xìn wǒ shuō pú sà chéng shàn jiā
诃萨当知此是证信我说菩萨乘善家
zǐ shàn jiā nǚ wèi dào pú tí shè lì fú pì rú
子、善家女未到菩提。舍利弗，譬如

shuǐ jù xià dà dì bǐ bú lìng xū kōng duō rú shì shè
水聚下大地彼不令虚空多。如是，舍
lì fú suī héng qié hé shā děng zhū fó shì zūn yǐ rù niè
利弗，虽恒伽河沙等诸佛世尊已入涅槃，
pán ér fǎ jiè bú jiàn zēng jiǎn wú biān zhū shēng wén zhòng
槃，而法界不见增减；无边诸声闻众
miè dù ér fǎ jiè yì bú jiàn zēng jiǎn shì gù shè
灭度，而法界亦不见增减。是故，舍
lì fú pú sà mó hē sà yīng zhù rú shì kǎi jiǎ suǒ
利弗，菩萨摩诃萨应著如是铠甲：所
yǒu zhòngshēng jiè bú jiàn zēng jiǎn fǎ jiè yì bú jiàn zēng
有众生界不见增减，法界亦不见增
jiǎn wǒ děng zuò rú shì shī zǐ hǒu nǎi zhì jué ā nòu
减，我等作如是师子吼，乃至觉阿耨
duō luó sān miǎo sān pú tí
多罗三藐三菩提。

shè lì fú pì rú wú yǒu shì chù wǒ fēn bié
舍利弗，譬如无有是处我分别
shuō yǒu rén zhì hǎi lóng wáng biān zuò rú shì yán wǒ
说，有人至海龙王边，作如是言：我
yù dé pò máo duān wéi bǎi fēn yǐ yī fēn máo chū yī dī
欲得破毛端为百分，以一分毛出一滴
shuǐ shí hǎi lóng wáng yǔ bǐ rén yán zhàng fu nǚ yù
水。时海龙王语彼人言：丈夫，汝欲
bǎi fēn pò yú máo duān yǐ yī fēn máo chū yī dī shuǐ
百分破于毛端，以一分毛出一滴水，

wǒ bù shě dà hǎi rú shì shè lì fú yú wú biān
我不舍大海。如是，舍利弗，于无边
zhòngshēng jiè jiào shòu zuò lì lìng xǐ dà xǐ bǐ zuò shì
众生界，教授作力令喜大喜，彼作是
yán wǒ děng bù kān fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú
言：我等不堪发阿耨多罗三藐三菩
tí ér wǒ yú fǎ yì bú zuò fēn shè lì fú pì
提，而我于法亦不作分。舍利弗，譬
rú chūn hòu xià yuè rè shí yǒu rén wǎng yì héng qié dà hé
如春后夏月热时，有人往诣恒伽大河
yù yǐn qí shuǐ ér yǒu yī rén zhàng bù tīng yǐn shè lì
欲饮其水，而有一人障不听饮。舍利
fú yú yì yún hé bǐ rén yú bǐ wú zhǔ dà shuǐ jù
弗，于意云何？彼人于彼无主大水聚
zhōng ér zuò zhàng ài dé shì shùn fǒu
中而作障碍，得是顺否。

dā yán fǒu yě shì zūn
答言：否也，世尊。

fó yán rú shì shè lì fú wú shè fǎ jiè
佛言：如是，舍利弗，无摄法界、
wú shè zhū fó fǎ zhōng yǒu fā dà chéng shàn jiā zǐ shàn
无摄诸佛法中，有发大乘善家子、善
jiā nǚ xìn jié kě yǎng ér yǒu zhòngshēng shuō dà chéng guò
家女信解渴仰，而有众生说大乘过
lìng lí lìng duàn shè lì fú yú yì yún hé bǐ rén
令离令断。舍利弗，于意云何？彼人

shùn fǒu
顺否？

dā yán fǒu yě pó qié pó fǒu yě xiū
答言：否也，婆伽婆。否也，修

qié duō
伽多。

fó yán shì gù shè lì fú shàn jiā zǐ
佛言：是故，舍利弗，善家子、

shàn jiā nǚ wén shì shuō yǐ yīng dāng sù fā ā nòu duō luó
善家女，闻是说已应当速发阿耨多罗

sān miǎo sān pú tí shēng yù jīng jìn xiāng yìng yòng lì shàn
三藐三菩提，生欲精进相应用力。善

jiā zǐ shàn jiā nǚ cǐ shēn fǎ zhōng dāng yǐ zhì guān
家子、善家女，此深法中，当以智观

jué wú wǒ fǎ shè lì fú pì rú cǐ dà dì zhōng yǒu
觉无我法。舍利弗，譬如此大地中有

dì fēn suǒ yú yán fú zhōu zhū rén wú yòng bǐ hé zhě
地分所，于阎浮洲诸人无用。彼何者

shì suǒ wèi kēng kǎn quē yá jí cì gāo jùn fèi chù
是？所谓坑坎、缺崖棘刺、高峻废处。

rú shì shè lì fú zhòngshēng jiè zhōng yǒu zhū zhòngshēng
如是，舍利弗，众生界中有诸众生，

yú zhū zhòngshēng yì wú suǒ yòng bǐ hé zhě shì suǒ
于诸众生亦无所用。彼何者是？所

wèi fā shēng wén chéng dú jué chéng zhě bǐ děng yú zhū zhòng
谓发声闻乘、独觉乘者，彼等于诸众

shēng zé wú suǒ yòng shè lì fú pì rú yǒu dà dì
生则无所用。舍利弗，譬如有大地

fēn yán fú zhōu rén dé yǒu yòng chù bǐ hé zhě shì
分，阎浮洲人得有用处。彼何者是？

suǒ wèi jù zú yuán lín huá chí ruò yǒu chū jīn yín chù
所谓具足园林华池，若有出金银处，

bǐ děng yán fú zhōu rén dé yǒu shòu yòng rú shì shè lì
彼等阎浮洲人得有受用。如是，舍利

fú zhòngshēng jiè zhōng yǒu zhū zhòngshēng yú zhū zhòngshēng
弗，众生界中有诸众生，于诸众生

dé yǒu suǒ yòng ér bǐ děng shǎo bǐ hé zhě shì suǒ
得有所用，而彼等少。彼何者是？所

wèi ruò fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí bǐ děng wéi
谓若发阿耨多罗三藐三菩提，彼等为

zhū zhòngshēng ér zuò guī yī bì jìng zuò lè gù shè lì
诸众生而作归依，毕竟作乐故。舍利

fú pì rú dà hǎi zhōng yǒu wú jià zhū mó ní bǎo ér
弗，譬如大海中有无价诸摩尼宝，而

yán fú zhōu zhū rén bù dé shòu yòng rú shì shè lì fú
阎浮洲诸人不得受用。如是，舍利弗，

suī zhū ā luó hàn shēng wén yǒu wú biān shàn gēn jiè dìng
虽诸阿罗汉声闻有无边善根戒、定、

zhì jiě tuō jiě tuō zhī jiàn ér bǐ děng yú zhū zhòng
智、解脱、解脱知见，而彼等于诸众

shēng zé wú suǒ yòng rú zhū pú sà mó hē sà suǒ yǒu
生则无所用。如诸菩萨摩诃萨所有

shàn gēn jiè dìng zhì jiě tuō jiě tuō zhī jiàn
善根戒、定、智、解脱、解脱知见，
bǐ děng wéi zhū zhòngshēng shòu yòng shì gù shè lì fú
彼等为诸众生受用。是故，舍利弗，
pú sà mó hē sà yīng zhù rú shì kǎi jiǎ ruò bù wéi zhū
菩萨摩诃萨应著如是铠甲：若不为诸
zhòngshēng shòu yòng bì jìng néng zuò lè zhě fēi wǒ shàn gēn
众生受用，毕竟能作乐者非我善根。

shè lì fú pì rú ní qú tuó zǐ qí xíng suī
舍利弗，譬如尼瞿陀子，其形虽
xiǎo ér shēng shí cháng shí duō yīn duō fù rú shì shè lì
小而生时长时多引多覆。如是，舍利
fú qí chū fā xīn pú sà mó hē sà shàn gēn shēng shí
弗，其初发心菩萨摩诃萨善根生时
cháng shí dāng zhī tuō zhū shàn gēn jiē suǒ bù jí zuì shàng
长时，当知他诸善根皆所不及最上
ér zhù shì gù shè lì fú fā pú sà chéng shàn jiā
而住。是故，舍利弗，发菩萨乘善家
zǐ shàn jiā nǚ suī xiǎo shàn gēn bù kě qīng jiàn mò
子、善家女，虽小善根不可轻贱，莫
yán bù zēng zhǎng yē hé yǐ gù fā dà chéng rén shàn
言不增长耶。何以故？发大乘人善
gēn ruò zēng zhǎng shí dāng zhī zuò wú liàng ā sēng zhī shè
根若增长时，当知作无量阿僧祇。舍
lì fú pì rú yǒu rén dà fù duō cái duō shòu yòng jù
利弗，譬如有人大富多财多受用具，

duō yǒu bèi yù shān hú jīn yín děng suǒ wèi ruò chà dì lì
多有贝玉珊瑚金银等，所谓若刹帝利

dà jiā zǐ ruò pó luó mén dà jiā zǐ ruò zhǎng zhě dà
大家子、若婆罗门大家子、若长者大

jiā zǐ bǐ děng chū jiē shì shí shuí yù kàn zhě kàn
家子，彼等出街市时，谁欲看者看？

shuí yù zhì zhě zhì shuí yù wèn zhě wèn ěr shí suǒ
谁欲至者至？谁欲问者问？尔时所

yǒu zhū bǎo dà mó ní bǎo zhí duō bǎi qiān yù kàn zhě
有诸宝大摩尼宝，直多百千欲看者

kàn yù zhì zhě zhì yù wèn zhě wèn hé yǐ gù
看，欲至者至，欲问者问。何以故？

bǐ děng xīn dà yú cǐ mài mǎi rú shì shè lì fú
彼等心大于此卖买。如是，舍利弗，

pú sà mó hē sà yú zhū fó fǎ cǐ dà chéng zhōng yù
菩萨摩诃萨于诸佛法此大乘中，欲

wèn zhě wèn yù shuō zhě shuō hé yǐ gù bǐ děng xìn
问者问，欲说者说。何以故？彼等信

dà rú shì yán shuō bú duàn yù zhì zhě zhì yù wèn zhě
大如是言说不断，欲至者至，欲问者

wèn yù kàn zhě kàn yù shuō zhě shuō shè lì fú
问，欲看者看，欲说者说。舍利弗，

pì rú suǒ yǒu dà mó ní bǎo qí jià nǎi dà zhí duō bǎi
譬如所有大摩尼宝，其价乃大直多百

qiān shè lì fú yú yì yún hé bǐ dà jià mó ní
千。舍利弗，于意云何？彼大价摩尼

bǎo pō yǔ shuǐ jīng dé gòng jū fǒu
宝，颇与水精得共居否？

dā yán fǒu yě pó qié pó fǒu yě xiū
答言：否也，婆伽婆。否也，修
qié duō hé yǐ gù shì zūn qí mó ní bǎo zì
伽多。何以故？世尊，其摩尼宝，自
yǔ mó ní bǎo jū bú gòng shuǐ jīng děng yì bù kě wéi
与摩尼宝居，不共水精等，亦不可为
yù
喻。

fó yán rú shì shè lì fú pú sà chéng shàn
佛言：如是，舍利弗，菩萨乘善
jiā zǐ shàn jiā nǚ yǔ fā dà chéng zhòng shēng yīng dāng
家子、善家女，与发大乘众生，应当
gòng jū gòng xíng gòng yóu qīn jìn chéng shùn gěi shì shàn shì
共居共行共游，亲近承顺给侍，善事
gòng xiū duō yè bǐ yú qí jiān fā jué lìng yì yǐ rú
共修多业，彼于其间发觉令忆，以如
shì gù jí suí dāng xué shè lì fú pì rú yǒu rén yù
是故即随当学。舍利弗，譬如有人欲
xué yú shè bǐ dāng yì niàn qīn jìn shè shī hé yǐ
学于射，彼当忆念亲近射师。何以
gù bǐ xué cǐ chù dāng xū qí jiān fā jué lìng yì ér
故？彼学此处，当须其间发觉令忆而
wèi yù zhī rú shì qǔ gōng rú shì zuò quán rú shì
慰喻之，如是取弓，如是作拳，如是

bǎ gōng rú shì fàng jiàn yǐ qí shè shī fā jué lìng yì
把弓，如是放箭。以其射师发觉令忆

jí wèi yù gù bǐ jí suí xué dāng dé chéng jiù rú
及慰喻故，彼即随学当得成就。如

shì shè lì fú bǐ fā dà chéng zhū shàn jiā zǐ shàn
是，舍利弗，彼发大乘诸善家子、善

jiā nǚ yīng dāng qīn jìn rú lái ā luó hē sān miǎo sān fó
家女，应当亲近如来阿罗诃三藐三佛

tuó suí shùn gòng yǎng yú fā dà chéng zhū shàn jiā zǐ shàn
陀随顺供养；于发大乘诸善家子、善

jiā nǚ suǒ yīng dāng gòng jū gòng xíng gòng yóu gòng niàn bǐ
家女所，应当共居共行共游共念。彼

fā dà chéng zhū shàn jiā zǐ shàn jiā nǚ qīn jìn suí shùn
发大乘诸善家子、善家女，亲近随顺

gòng yǎng yì bǐ yīng qí jiān fā jué lìng yì fù dāng wèi
供养已，彼应其间发觉令忆，复当慰

yù bǐ yú qí jiān fā jué lìng yì jí wèi yù shí jí
喻；彼于其间发觉令忆及慰喻时，即

suí dāng xué cǐ shì tuó nuó bō luó mì cǐ shì shī luó
随当学，此是陀那波罗蜜，此是尸罗

bō luó mì cǐ shì chàn dì bō luó mì cǐ shì pí lí
波罗蜜，此是孱帝波罗蜜，此是毗梨

yē bō luó mì cǐ shì dì yē nuó bō luó mì cǐ shì
耶波罗蜜，此是弟耶那波罗蜜，此是

bō rě bō luó mì cǐ shì fāng biàn bō luó mì rú shì
般若波罗蜜，此是方便波罗蜜，如是

dāng xué pǔ biànzhǒng zhì suǒ yǒu shàn gēn bǐ yīng qí jiān
当学；普遍种智所有善根，彼应其间

fā jué lìng yì fù dāng wèi yù bǐ jí suí dāng xué ér dé
发觉令忆复当慰喻，彼即随当学而得

chéng jiù
成就。

shè lì fú pì rú zhuǎn lún wáng yú yán fú zhōu
舍利弗，譬如转轮王，于阎浮洲

zhōng suǒ qù yóu chù yán fú zhōu rén bù jīng bú bù bù
中所去游处，阎浮洲人不惊不怖不

shāng bù sǔn duō shě jīn yín lìng zhù shí shàn yè dào zuò
伤不损，多舍金银令住十善业道，作

rú shì xíng qí zhuǎn lún wáng xíng shí duō yǒu bǎi qiān jù
如是行。其转轮王行时，多有百千俱

zhì nuó yóu duō zhòngshēng bēi qì yì niàn zhuǎn lún wáng gōng
致那由多众生，悲泣忆念转轮王功

dé rú shì shè lì fú pú sà mó hē sà yú zhū
德。如是，舍利弗，菩萨摩诃萨于诸

fó chà xíng shí yóu shí bǐ yīng dāng xué zhū fó shèng dé
佛刹行时游时，彼应当学诸佛胜德，

zài zài háng chù shùn fǎ jiè xíng bǐ qù yóu chù lìng zhū
在在行处顺法界行。彼去游处，令诸

zhòngshēng bù jīng bú bù bù shāng bù sǔn duō shě jīn yín
众生不惊不怖不伤不损，多舍金银

lìng zhū zhòngshēng zhù yú shí shàn yè dào yú shí shàn yè
令诸众生住于十善业道，于十善业

dào shàngshànglìngshēng dāng rú shì xíng zhì wú lòu dì dāng
道上上令生，当如是行至无漏地。当
rú shì zuò suǒ yǒu xíng chù bǐ zhū rén děng dāng xué dāng
如是作，所有行处彼诸人等，当学当
niàn cǐ shì wǒ shàn yǒu xíng yú zhū shàn fǎ shè zhě
念，此是我善友行，于诸善法摄者、
zuò lì zhě zuò jué zhě shuō shèn shēn chù zhě shè wǒ
作力者、作觉者、说甚深处者、摄我
děng zhě suǒ xíng qù chù shè lì fú pú sà mó hē sà
等者所行去处。舍利弗，菩萨摩诃萨，
yīng xué rú shì shèngshànggōng dé
应学如是胜上功德。

shè lì fú pì rú bǐ zhuǎn lún wáng suǒ qù yóu
舍利弗，譬如彼转轮王所去游
chù cì dì xíng chù bǐ shí duō yǒu bǎi qiān jù zhì nuó yóu
处次第行处，彼时多有百千俱致那由
duō wú liàng zhòng shēng huān xǐ yù dé bǐ lái hé yǐ
多无量众生欢喜欲得彼来。何以
gù bǐ yǐ shàn fǎ jiào zhū zhòngshēng bǐ yǐ shàn fǎ
故？彼以善法教诸众生，彼以善法
shè zhū zhòngshēng rú shì shè lì fú pú sà mó hē
摄诸众生。如是，舍利弗，菩萨摩诃
sà yīng zhù rú shì kǎi jiǎ wǒ suǒ qù chù cì dì xíng
萨应著如是铠甲，我所去处次第行
chù yú zhǒngzhǒngfāng zhū fó chà zhōng bǐ shí duō yǒu bǎi
处，于种种方诸佛刹中，彼时多有百

qiān jù zhì nuó yóu duō zhòngshēnghuān xǐ yù dé bǐ lái
千俱致那由多众生欢喜欲得彼来。

hé yǐ gù bǐ dāng jiào zhū zhòngshēng shàn fǎ yòu yǒu
何以故？彼当教诸众生善法，又有

zhǒngzhǒng shàn qiǎo fāng biàn dāng shè zhòngshēng shè lì fú pì
种种善巧方便当摄众生。舍利弗，譬

rú bǐ dà jià mó ní bǎo zhí duō bǎi qiān bǐ yù qiú shí
如彼大价摩尼宝直多百千，彼欲求时

cóng hé chù dé dāng yú mài chù rú shì shè lì fú
从何处得，当于卖处。如是，舍利弗，

pú sà mó hē sà suí qí fāng biàn jiàn zhū zhòngshēng kān wéi
菩萨摩诃萨随其方便见诸众生堪为

chéng qì bǐ chù bǐ chù ér zuò fāng biàn jiào yǐ shàn gēn
成器，彼处彼处而作方便教以善根，

hòu dāng yǔ qǔ zhǒngzhǒng shàn qiǎo fāng biàn qiú yǐ jiào zhū
后当与取，种种善巧方便求已，教诸

zhòngshēng hé shàn fǎ zhōng quàn yú pú tí xīn zhōng
众生合善法中，劝于菩提心中。

shè lì fú pì rú ruò zhū wáng zǐ ruò wáng dà
舍利弗，譬如若诸王子、若王大

chén zhū zǐ jù jí zuò yī gòng zuò shì yì rú shì dāng qǔ
臣诸子聚集坐已共作是议，如是当取

wáng wèi dāng zhì wáng fǎ dāng chí wáng wèi dāng xuān wáng
王位，当制王法，当持王位，当宣王

jiào rú shì shè lì fú zhū pú sà mó hē sà chì
教。如是，舍利弗，诸菩萨摩诃萨炽

shèng xiū zhū shàn gēn chéng shì duō bǎi qiān jù zhì nuó yóu
盛修诸善根，承事多百千俱致那由
duō zhū fó zhǒng zhū shàn gēn shàn xiū yú cí cháng néng pǔ
多诸佛种诸善根，善修于慈常能普
niàn xíng yú dà bēi xǐ pú tí xīn niàn dào chǎng gù ér
念，行于大悲喜菩提心，念道场故而
xíng yú shě bǐ rú shì děng dà xìn zhě yù zuò shī zǐ
行于舍。彼如是等大信者、欲作师子
hǒu zhě yù shù fǎ yǔ zhě yù jī fǎ gǔ zhě yù
吼者、欲澍法雨者、欲击法鼓者、欲
chuī fǎ luó zhě yù shù fǎ zhuàng zhě yù ān fǎ chuán
吹法螺者、欲竖法幢者、欲安法船
zhě yù dù zhū duò sì liú zhòngshēng zhě wú liàng jié yù
者、欲度诸堕四流众生者、无量劫欲
zhù kǎi jiǎ zhě yù zhù dà cí dà bēi dà xǐ dà shě lǎo
著铠甲者、欲著大慈大悲大喜大舍牢
kǎi jiǎ zhě yù zhuǎn wú shàng fǎ lún zhě yù xiáng fú mó
铠甲者、欲转无上法轮者、欲降伏魔
luó jí juàn shǔ zhě yù zhù bù sī kǎi jiǎ zhě yù zhù
罗及眷属者、欲著不思铠甲者、欲著
wú bǐ kǎi jiǎ zhě yù zhù zhū sān jiè zuì shèng zuì shàng
无比铠甲者、欲著诸三界最胜最上
kǎi jiǎ zhě rú shì děng lèi zhū shàn jiā zǐ yī chù jí
铠甲者，如是等类诸善家子，一处集
zuò gòng zuò shì yì wǒ děng yīng dāng shè zhū zhòngshēng yú
坐共作是议：我等应当摄诸众生于

bǐ wú lòu zhū shàn gēn zhōng wǒ děng yīng dāng lìng zhū zhòng
彼无漏诸善根中！我等应当令诸众

shēng huí xiàng niè pán jiè wǒ děng yīng dāng sū xī zhū zhòng
生回向涅槃界！我等应当苏息诸众

shēng yú wú wéi niè pán jiè zhōng
生于无为涅槃界中！

shè lì fú pì rú ruò zhū wáng zǐ ruò wáng dà
舍利弗，譬如若诸王子、若王大

chén zhū zǐ jù jí zuò shí yú xià jiàn rén bù dé zhì yú
臣诸子聚集坐时，余下贱人不得至于

bǐ chù rú shì shè lì fú zhū pú sà mó hē sà
彼处。如是，舍利弗，诸菩萨摩诃萨

jù jí zuò shí yú shǎo fēn zhì jù zú zhū zhòngshēng děng
聚集坐时，余少分智具足诸众生等，

bù néng jiàn shì rú shì jìng jiè rú zhū pú sà mó hē sà
不能见示如是境界，如诸菩萨摩诃萨

shì xiàn shè lì fú pì rú dà hǎi yǒu zhòngshēng shēn dà
示现。舍利弗，譬如大海有众生身大

rú jǐ zǐ fù yǒu zhòngshēng shēn dà bǎi yú shé nuó fù
如虬子，复有众生身大百踰闍那，复

yǒu zhòngshēng shēn nǎi zhì qī bǎi yú shé nuó shè lì fú
有众生身乃至七百踰闍那。舍利弗，

yú rǔ yì yún hé qǐ bǐ dà hǎi bù róng bǐ děng xiǎo
于汝意云何？岂彼大海不容彼等小

shēn zhòngshēng ruò bǐ dà shēn zhū zhòngshēng yē
身众生，若彼大身诸众生耶？

dā yán fǒu yě pó qié pó fǒu yě xiū
答言：否也，婆伽婆。否也，修
qié duō fēi shì dà hǎi bù róng shì zūn yóu zào yè
伽多，非是大海不容。世尊，由造业
gù bǐ zhū zhòngshēngchéng yú xiǎo shēn yóu zào yè gù bǐ
故彼诸众生成于小身，由造业故彼
zhū zhòngshēngchéng yú dà shēn
诸众生成于大身。

fó yán rú shì shè lì fú yǐ fā yuàn lì
佛言：如是，舍利弗，以发愿力
gù zhū shēng wén shǎo zhì rán rú lái ā luó hē sān miǎo
故，诸声闻少智。然如来阿罗诃三藐
sān fó tuó yǒu bù kě liàng ā sēng zhī bù kě sī bù
三佛陀，有不可量阿僧祇不可思不
kě chēng wú biān bù kě shuō zhì hé yǐ gù bǐ xī
可称无边不可说智。何以故？彼昔
xíng pú sà hēng yǒu bù kě liàng ā sēng zhī bù kě sī
行菩萨行，有不可量阿僧祇不可思
bù kě chēng wú biān bù kě shuō yuàn yǐ zào bǐ yè chéng
不可称无边不可说愿，以造彼业成
jiù nǎi zhì dào wú ài zhì zuì shènggōng dé shè lì fú
就乃至到无碍智最胜功德。舍利弗，
pì rú dà hǎi yǒu zhū zhòngshēng yǔ mó ní bǎo bù xiāng
譬如大海，有诸众生与摩尼宝不相
jìn hé bù zhī bǐ míng hé kuàng shòu yòng rú shì shè
近合不知彼名，何况受用？如是，舍

lì fú yǒu zhū shàn jiā zǐ děng yú cǐ fǎ lǜ zhōngshēng
利弗，有诸善家子等于此法律中生，
yú bǐ fǎ hǎi jù zú yóu zhě qí zhū shēng wén dú jué
于彼法海具足游者，其诸声闻、独觉
yóu bù zhī bǐ sān mó dì míng hé kuàng jù zú zhū sān
犹不知彼三摩地名，何况具足诸三
mó dì ér yù dāng háng yǐ jù zú sān mó dì gù míng
摩地而欲当行？以具足三摩地故名
rú lái ā luó hē sān miǎo sān fó tuó
如来阿罗诃三藐三佛陀。

shè lì fú pì rú shè shī zuò shǒu zuò fǎ suǒ
舍利弗，譬如射师作手作法，所
fàng jiàn chù bǐ chù bù xū rú shì shè lì fú yǒu
放箭处彼处不虚。如是，舍利弗，有
shàn fāng biàn pú sà mó hē sà yǐ shàn fāng biàn shè qǔ
善方便菩萨摩诃萨，以善方便摄取，
bō rě bō luó mì jù zú bǐ ruò fā xīn dāng jí bù
般若波罗蜜具足，彼若发心当即不
xū wú bú shè qǔ wú bù huí xiàng ā nòu duō luó sān
虚，无不摄取，无不回向阿耨多罗三
miǎo sān pú tí bǐ pú tí xīn jí bú rù yù chēn chī
藐三菩提。彼菩提心即不入欲嗔痴，
fēi yù suǒ rǎn fēi chēn suǒ è fēi chī suǒ mí bǐ
非欲所染，非嗔所恶，非痴所迷。彼
ruò fā pú tí xīn jí bú rù sè nǎi zhì bú rù shí
若发菩提心，即不入色乃至不入识，

bú rù wǒ nǎi zhì bú rù shòu fēi yǎn jiè fēi sè jiè
不入我乃至不入受，非眼界非色界，
bú rù yǎn shí jiè nǎi zhì fēi yì jiè fēi fǎ jiè bú
不入眼识界乃至非意界、非法界，不
rù yì shí jiè bǐ ruò fā pú tí xīn jí lí yù chēn
入意识界。彼若发菩提心即离欲嗔
chī ruò wú yù chēn chī jí yǒu dà cí dà bēi dà xǐ dà
痴，若无欲嗔痴即有大慈大悲大喜大
shě ruò yǒu dà cí dà bēi dà xǐ dà shě jí bù kě
舍，若有大慈大悲大喜大舍即不可
dé ruò bù kě dé jí wú shēng miè ruò wú shēng miè jí
得，若不可得即无生灭。若无生灭即
wú duàn cháng ruò wú duàn cháng shì míng fā pú tí xīn xū
无断常，若无断常是名发菩提心。虚
kōng jiè jí fǎ jiè jiū jìng xū kōng jiè yè hé fāng biàn
空界极法界究竟，虚空界业合方便
zhì shì míng fā pú tí xīn shè lì fú pì rú bǎo
智，是名发菩提心。舍利弗，譬如宝
shù shēng shí cháng shí fēi wú zhū bǎo gōng néng rú shì shè
树生时长时非无诸宝功能。如是，舍
lì fú pú sà mó hē sà yǐ zhū shàn gēn huí xiàng ā
利弗，菩萨摩诃萨以诸善根回向阿
nòu duō luó sān miǎo sān pú tí gòng shè dà cí dà bēi dà
耨多罗三藐三菩提，共摄大慈大悲大
xǐ dà shě shè lì fú yǐ shì yì gù dāng zhī pú
喜大舍。舍利弗，以是义故，当知菩

sà mó hē sà fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn
萨摩诃萨发阿耨多罗三藐三菩提心

yóu rú bǎo shù
犹如宝树。

shè lì fú , pì rú cǐ sān qiān dà qiān shì jiè suǒ
舍利弗，譬如此三千大千世界所

yǒu zhū shù zhū cǎo zhī yè , bǐ děng jiē wéi dēng zhù 。 cǐ
有诸树诸草枝叶，彼等皆为灯炷。此

sān qiān dà qiān shì jiè suǒ yǒu zhū xū mí shān wáng , lún
三千大千世界所有诸须弥山王，轮

shān , dà lún shān wáng , mù zhēn lín tuó shān , dà mù zhēn
山、大轮山王、目真邻陀山、大目真

lín tuó shān wáng , yú zhū hēi shān jí zhū shí shān , bǐ děng
邻陀山王，余诸黑山及诸石山，彼等

jiē wéi dēng qì 。 cǐ sān qiān dà qiān shì jiè suǒ yǒu liú quán
皆为灯器。此三千大千世界所有流泉

bēi chí , bó hé , xiǎo hé , dà hé , dà hǎi , bǐ
陂池、泊河、小河、大河、大海，彼

děng jiē wéi yóu mǎn 。 ruò yǒu shēng wén chéng , dú jué chéng shàn
等皆为油满。若有声闻乘、独觉乘善

jiā zǐ , shàn jiā nǚ , zài rú lái ā luó hē sān miǎo sān
家子、善家女，在如来阿罗诃三藐三

fó tuó qián , rán bǐ zhū dēng 。 shè lì fú , yú yì yún
佛陀前，燃彼诸灯。舍利弗，于意云

hé ? bǐ shàn jiā zǐ , shàn jiā nǚ , bǐ yīn yuán gù fú
何？彼善家子、善家女，彼因缘故福

dé duō fǒu
德多否？

dā yán shèn duō dà dé pó qié pó shèn duō
答言：甚多！大德婆伽婆。甚多！

dà dé xiū qié duō
大德修伽多。

fó yán shè lì fú yú yì yún hé ruò fā
佛言：舍利弗，于意云何？若发

dà chéng shàn jiā zǐ shàn jiā nǚ nǎi zhì shī yī dēng
大乘善家子、善家女，乃至施一灯，

bǐ yīn yuán gù hé zhě fú duō
彼因缘故何者福多？

rú shì yǔ yǐ shè lì fú yán shì zūn fā
如是语已，舍利弗言：世尊，发

dà chéng zhě nǎi zhì shī yī dēng fú dé shì duō fēi shēng
大乘者乃至施一灯，福德是多，非声

wén chéng dú jué chéng yǐ wú biān ā sēng zhī wú liàng dēng
闻乘、独觉乘以无边阿僧祇无量灯

shī
施。

rú shì yǔ yǐ fó yán shè lì fú shèn shàn
如是语已，佛言：舍利弗，甚善！

shèn shàn shè lì fú rú shì rú shì rú rǔ suǒ
甚善！舍利弗，如是，如是，如汝所

shuō hé yǐ gù ruò zhū pú sà mó hē sà tuó nuó bō
说。何以故？若诸菩萨摩诃萨陀那波

luó mì jí zhū zhòngshēng tuó nuó bō luó mì ruò zhū pú
罗蜜，即诸众生陀那波罗蜜。若诸菩
sà tuó nuó bō luó mì bǐ zhū zhòngshēng jí dé yǐn shí
萨陀那波罗蜜，彼诸众生即得饮食、
yī fu yīng luò chéngděng shòu yòng zhòng jù ruò zhū pú sà
衣服、瓔珞乘等受用众具。若诸菩萨
tuó nuó bō luó mì bǐ zhū zhòngshēng jí dé zhǎng zhě cái
陀那波罗蜜，彼诸众生即得长者财
gǔ cāng kù děng shòu yòng zhòng jù yì dé tián zhái yuán lín
谷仓库等受用众具，亦得田宅、园林
diàn táng chéng yì jù luò guó dù wáng dōu děng shòu yòng zhòng
殿堂、城邑聚落、国土王都等受用众
jù shè lì fú lüè shuō zhū pú sà shī luó chàn dì
具。舍利弗，略说诸菩萨尸罗、羸帝、
pí lí yē dì yē nuó bō rě bǐ pò shī luó zhòng
毗梨耶、第耶那、般若。彼破尸罗众
shēng nǎi zhì wú zhì zhòngshēng dāng dé zhì huì hé yǐ
生，乃至无智众生，当得智慧。何以
gù bǐ chū fā xīn rú sǎn zhǒng zǐ dāng rú shì jiàn
故？彼初发心如散种子，当如是见。
bǐ xiū xíng yǐ yóu rú zhǒng zǐ zēng zhǎng bú tuì zhuǎn dì
彼修行已犹如种子增长，不退转地
rú chéng zhī yè yī shēng bǔ chù yóu rú chū huá bǐ rú
如成枝叶，一生补处犹如出华，彼如
lái dì yóu rú chéng guǒ suí zhòngshēng yù rú shì jù guǒ
来地犹如成果，随众生欲如是聚果，

rú lái niè pán dāng rú shì jiàn shè lì fú yǐ shì yì
如来涅槃当如是见。舍利弗，以是义
gù dāng zhī yóu chū fā xīn rú lái chū shēng yóu yú rú
故，当知由初发心如来出生，由于如
lái chū zhū zhòngshēng suǒ yǒu lè jù yì yóu rú lái chū
来出诸众生所有乐具，亦由如来出
zhū shēng wén dú jué shè lì fú yǐ shì yì gù
诸声闻、独觉。舍利弗，以是义故，
shàn jiā zǐ shàn jiā nǚ suǒ yǒu shàn gēn jiē dāng huí xiàng
善家子、善家女所有善根，皆当回向
ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí
阿耨多罗三藐三菩提。

shè lì fú pì rú yuè lún chū shí cǐ yán fú
舍利弗，譬如月轮出时，此阎浮
zhōu suǒ yǒu liú quán bēi chí bó hé xiǎo hé dà hé
洲所有流泉陂池、泊河、小河、大河，
bǐ chù jiē jiàn yuè lún ér bǐ yuè tiān zǐ yú zì gōng bú
彼处皆见月轮，而彼月天子于自宫不
dòng bǐ zhī yuè lún bú jìn yī chù ér yú zhū chù xiàn
动，彼之月轮不近一处，而于诸处现
yuè lún yǐng rú shì shè lì fú zhù shí dì pú sà
月轮影。如是，舍利弗，住十地菩萨
mó hē sà duō zhū fó chà nǎi zhì duō bǎi qiān jù zhì nuó
摩诃萨，多诸佛刹乃至多百千俱致那
yóu duō fó chà zì shēn shì xiàn bǐ zhū fó chà suǒ yǒu cūn
由多佛刹自身示现，彼诸佛刹所有村

chéng jù luò guó dù wáng dōu zhū chù pú sà mó hē sà
城聚落国土王都诸处，菩萨摩诃萨

zì shēn shì xiàn yǒu chù shì xiàn tuó nuó bō luó mì huò
自身示现，有处示现陀那波罗蜜，或

fù shě tóu shǒu zú yǎn ěr huò shě pí ròu jīn gú suǐ
复舍头手足眼耳，或舍皮肉筋骨髓

xīn huò shě zǐ nǚ qī qiè zhái shě cūn chéng jù luò guó
心，或舍子女妻妾宅舍村城聚落国

dù wáng dōu huò xiàn wú zuì fǎ sì dà huì xū shí yǔ
土王都。或现无罪法祀大会，须食与

shí xū yǐn yǔ yǐn rú shì nǎi zhì qí chéng yī fu mǎn
食，须饮与饮，如是乃至骑乘衣服鬘

xiāng tú xiāngchuáng zuò yǐ zhēn dēng míng dēng shì xiàn shě shí
香涂香床座倚枕灯明等示现舍时，

wéi shè qiǎn xī zhòngshēng gù nǎi zhì wéi shě wǔ shòu jù
为摄慳惜众生故，乃至为舍五受聚

gù yǒu chù shì xiàn shī luó bō luó mì bù quē bù chuān
故。有处示现尸罗波罗蜜，不缺不穿

bù bān bù zá yì rú máo niú hù wěi wéi shè pò jiè
不斑不杂，亦如牦牛护尾，为摄破戒

zhòngshēng gù nǎi zhì lìng zhù sān jiě tuō mén gù yǒu chù
众生故，乃至令住三解脱门故。有处

shì xiàn chàn dì bō luó mì ruò jié shǒu zú jí yǐ tiāo yǎn
示现孱帝波罗蜜，若截手足及以挑眼

zì wú chēn huì wéi shè gāo màn chēn dú zhòngshēng dān fù
自无嗔恚，为摄高慢嗔毒众生耽富

guì zhě gù nǎi zhì lǐng zhù wú shēng fǎ rěn gù yǒu chù
贵者故，乃至令住无生法忍故。有处

shì xiàn pí lí yē bō luó mì wéi xiè dài zhòngshēng chì
示现毗梨耶波罗蜜，为懈怠众生炽

rán jīng jìn gù yàn lí zì lè lǐng zhū zhòngshēng zhù lè
然精进故，厌离自乐令诸众生住乐

gù wéi shè xiè dài xiǎo jīng jìn zhòngshēng lìng zhù jīng jìn
故，为摄懈怠小精进众生令住精进

gù nǎi zhì lǐng zhù shí dì gù yǒu chù shì xiàn dì yē
故，乃至令住十地故。有处示现弟耶

nuó bō luó mì yóu xì dì yē nuó jiě tuō sān mó dì sān
那波罗蜜，游戏弟耶那解脱三摩地三

mó bō dì wéi shè shī niàn bú zhèng zhī wú sān mó dì
摩钵帝，为摄失念不正知无三摩地

xīn luàn xīn zhòngshēng gù nǎi zhì lǐng zhù jīn gāng sān mó
心乱心众生故。乃至令住金刚三摩

dì gù yǒu chù shì xiàn bō rě bō luó mì shuō nán dù
地故。有处示现般若波罗蜜。说难度

shēn fó fǎ gù chù fēi chǔ dì fēi dì rú zhòngshēng xíng
深佛法故。处非处地非地。如众生行

wéi shuō fǎ gù rú shì shè lì fú zhù shí dì pú sà
为说法故。如是舍利弗。住十地菩萨

mó hē sà qiǎo shè fāng biàn bō rě bō luó mì jù zú
摩诃萨。巧摄方便般若波罗蜜具足。

rú suǒ yù dé rú shì néng zuò rú zhū zhòngshēng xìn zhū
如所欲得如是能作。如诸众生信诸

bō luó mì rú shì wéi zhū zhòngshēng shì xiàn zhū bō luó
波 罗 蜜 ， 如 是 为 诸 众 生 示 现 诸 波 罗
mì rú zhū zhòngshēng xìn sè rú shì wéi zhū zhòngshēng shì
蜜 。 如 诸 众 生 信 色 ， 如 是 为 诸 众 生 示
xiàn yú sè rú xìn fǎ běn rú shì wéi zhū zhòngshēng shuō
现 于 色 ， 如 信 法 本 ， 如 是 为 诸 众 生 说
fǎ lìng bǐ zhòngshēng dāng dé bú tuì zhuǎn ā nòng duō luó
法 ， 令 彼 众 生 当 得 不 退 转 阿 耨 多 罗
sān miǎo sān pú tí
三 藐 三 菩 提 。

shè lì fú pì rú yǒu shù néng yǔ zhū yù ruò
舍 利 弗 ， 譬 如 有 树 能 与 诸 欲 ， 若
yǒu zhòngshēng yù dé zhū bǎo lái dào qí biān lìng bǐ zhòng
有 众 生 欲 得 诸 宝 来 到 其 边 ， 令 彼 众
shēng suǒ yù dé mǎn ruò shí ruò yī ruò yīng luò ruò qí
生 所 欲 得 满 ， 若 食 若 衣 若 瓔 珞 。 若 其
zhòngshēng suǒ xū zhū bǎo jīn yín pí liú lí bō
众 生 所 须 诸 宝 ， 金 、 银 、 毗 琉 璃 、 玻
li chì zhēn zhū má nǎo chē qú rú bǐ zhòngshēng
璃 、 赤 真 珠 、 玛 瑙 、 砗 磲 ， 如 彼 众 生
yǒu suǒ xū yù zhū bǎo jí shēng bǐ yǔ zhòngshēng zhū
有 所 须 欲 ， 诸 宝 即 生 ， 彼 与 众 生 。 诸
suǒ yù shù ruò gē ruò pò ruò zhuó bú jiàn qí shù gē
所 欲 树 ， 若 割 若 破 若 斫 ， 不 见 其 树 割
chù pò chù jí zhuó sǔn chù zhuǎngèng zēng zhǎng chū zhǒngzhǒng
处 、 破 处 及 斫 损 处 ， 转 更 增 长 出 种 种

bǎo rú shì shè lì fú zhù shí dì pú sà mó hē
宝。如是，舍利弗，住十地菩萨摩诃
sà yǒu chù shì xiàn tuó nuó bō luó mì yǒu chù shì xiàn
萨，有处示现陀那波罗蜜，有处示现
shī luó chàn dì pí lí yē dì yē nuó bō rě
尸罗、孱帝、毗梨耶、弟耶那、般若
bō luó mì qiǎo fāng biàn wéi shǒu yǒu chù shì xiàn shēng sì
波罗蜜、巧方便为首，有处示现生四
tiān wáng tiān sān shí sān tiān xū yè mó tiān dōu lǜ
天王天、三十三天、须夜摩天、兜率
duō tiān huà lè tiān tuō huà zì zài tiān zhū mó luó
多天、化乐天、他化自在天、诸魔罗
shēn tiān nǎi zhì zhū fàn shēn tiān fàn guāng tiān fàn zhòng
身天，乃至诸梵身天、梵光天、梵众
tiān fàn fǔ tiān dà fàn tiān guāng tiān shǎo guāng tiān
天、梵辅天、大梵天、光天、少光天、
wú liàng guāng tiān jìng tiān shǎo jìng tiān wú liàng jìng tiān
无量光天、净天、少净天、无量净天、
biàn jìng tiān guǎng tiān shǎo guǎng tiān wú liàng guǎng tiān
遍净天、广天、少广天、无量广天、
guǎng guǒ tiān wú rè tiān shàn jiàn tiān shàn xiàn tiān
广果天、无热天、善见天、善现天，
nǎi zhì shēng ā jiā ní zhā tiān shì xiàn zì shēn shuō fǎ
乃至生阿迦尼吒天，示现自身说法；
yǒu chù shì xiàn yǒu xiǎng wú xiǎng zhòng shēng nǎi zhì fēi xiǎng
有处示现有想无想众生乃至非想

fēi fēi xiǎng tiān yǒu chù shì xiàn cǐ yán fú zhōu zuò zhuǎn
非非想天，有处示现此阎浮洲作转

lún wáng shēn wéi zhòngshēngshuō fǎ yǒu chù shì xiàn zhuǎn lún
轮王身，为众生说法；有处示现转轮

wáng sì fēn zhōng yī fēn wáng xíng sè yǒu chù shì xiàn lì
王四分中一分王形色，有处示现力

zhuǎn lún wáng xíng sè yǒu chù shì xiàn chà dì lì zhǎng
转轮王形色，有处示现刹帝利、长

zhě dà chén wáng chén xiǎo nán xiǎo nǚ guī nǚ
者、大臣、王臣、小男、小女、归女、

zhàng fu shā mén pó luó mén ní jiàn fàn zhì tiān
丈夫、沙门、婆罗门、尼犍梵志、天、

lóng yè chā jiàn tà pó ā xiū luó qié liú chá
龙、夜叉、犍闍婆、阿修罗、伽留茶、

jǐn nuó luó mó hóu luó qié rén fēi rén děng nǎi zhì yī
紧那罗、摩睺罗伽、人非人等乃至依

chéng zhě xíng sè yǒu chù shì xiàn shēng wén dú jué xíng
城者形色，有处示现声闻、独觉形

sè yǒu chù shì xiàn xià dōu lǜ gōng huò rù mǔ tāi
色，有处示现下兜率宫，或入母胎，

huò chū shēng huò fàn shì pěng jiē huò xíng qí bù huò
或出生，或梵释捧接，或行七步，或

kǒu chū yán wǒ shì shì jiān zūn shèng dāng qióngshēng sǐ
口出言：我是世间尊胜，当穷生死！

huò yì xué táng huò rù tiān cí huò chù gōng nèi huò
或诣学堂，或入天祠，或处宫内，或

zài yán fú shù xià huò shēn chū jiā huò zhì dào chǎng
在阎浮树下，或身出家，或至道场，
huò jiàng mó luó jūn zhòng huò zhèng wú shàng pú tí huò
或降魔罗军众，或证无上菩提，或
zhuǎn fǎ lún huò wéi sì zhòng bā bù shuō fǎ huò xiàn niè
转法轮，或为四众八部说法，或现涅槃，
pán huò yī quán shēn huò rú jiè zǐ huò chì zhèng fǎ
槃，或一全身，或如芥子，或炽正法，
huò xiàn fǎ miè shè lì fú lüè shuō rú zhū zhòngshēng suǒ
或现法灭。舍利弗，略说如诸众生所
xìn shuō fǎ zhě shì zhū pú sà mó hē sà zì shēn shì
信说法者，是诸菩萨摩诃萨自身示
xiàn wéi chéng shu zhū zhòngshēng gù rú zhū zhòngshēng xìn
现，为成熟诸众生故。如诸众生信
zhū fǎ běn shì zhū pú sà mó hē sà wéi zhū zhòngshēng
诸法本，是诸菩萨摩诃萨，为诸众生
shuō yú fǎ běn lìng bǐ zhū zhòngshēng děng dé bú tuì zhuǎn
说于法本，令彼诸众生等得不退转
ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí
阿耨多罗三藐三菩提。

shè lì fú pì rú huàn shī ruò huàn shī dì zǐ
舍利弗，譬如幻师、若幻师弟子，
zhù sì dà dào shì zhǒngzhǒng huàn suǒ wèi xiàng mǎ chē bù
住四大道示种种幻，所谓象马车步。
shè lì fú yú yì yún hé bǐ sì fēn bīng lái chù qù
舍利弗，于意云何？彼四分兵来处去

chù shí fāng zhū shì jiè zhōng kě dé zhī fǒu
处，十方诸世界中可得知否？

dā yán fǒu yě pó qié pó fǒu yě xiū
答言：否也，婆伽婆。否也，修
qié duō bǐ huàn lái qù bù kě dé zhī ér bǐ huàn fēi
伽多。彼幻来去不可得知，而彼幻非
wú yīn
无因。

fó yán rú shì shè lì fú bǐ fó zhì ruò
佛言：如是，舍利弗，彼佛智若
lái ruò qù shí fāng zhū shì jiè zhōng yì bù kě zhī rú
来若去，十方诸世界中亦不可知。如
lái ā luó hē sān miǎo sān fó tuó yǐ shì zhì jù zú
来阿罗诃三藐三佛陀，以是智具足
gù shí fāng zhū shì jiè zhōng zhū zhòngshēng suǒ yǒu xīn xíng
故，十方诸世界中诸众生所有心行
jiē rú shí zhī ér bǐ zhì fēi wú yīn bǐ zhì zuì shàng
皆如实知，而彼智非无因，彼智最上
dàng rú shì jiàn shè lì fú pì rú yǒu rén bèi zhuō yān
当如是见。舍利弗，譬如有人被捉咽
hóu zé zhū chù gēn jiē dāng bèi zhuō rú shì shè lì
喉，则诸处根皆当被捉。如是，舍利
fú ruò shàn jiā zǐ shàn jiā nǚ yǐ biàn zhì xīn
弗，若善家子、善家女，以遍智心、
pú tí xīn zhōng rù zhū fó fǎ qǐng zhū zhòngshēng shè zhū
菩提心中入诸佛法，请诸众生，摄诸

zhòngshēng chí zhū zhòngshēng
众生，持诸众生。

shè lì fú pì rú yǒu rén shòu mìng bǎi suì jiāng
舍利弗，譬如有人寿命百岁，将
yī dī shuǐ lái yǔ rú lái ā luó hē sān miǎo sān fó tuó
一滴水来与如来阿罗诃三藐三佛陀，
zuò rú shì yán shì zūn wǒ jì cǐ yī dī shuǐ yuàn
作如是言：世尊，我寄此一滴水，愿
wéi chí zhī mò zá yú shuǐ rú lái qǔ yǐ zhì héng qié dà
为持之莫杂余水。如来取已掷恒伽大
hé zhōng zhì yǐ bǐ yī dī shuǐ xiàng yú dà hǎi shí bǐ
河中，掷已彼一滴水向于大海。时彼
shòu bǎi suì rén guò suì hái lái zuò rú shì yán shì zūn
寿百岁人过岁还来，作如是言：世尊，
yǔ wǒ qián suǒ jì yī dī zhī shuǐ bú lìng zá yú shuǐ
与我前所寄一滴之水，不令杂余水
zhě shè lì fú rú lái ā luó hē sān miǎo sān fó tuó
者。舍利弗。如来阿罗诃三藐三佛陀
yǒu rú shì zhì wèi bù sī zhì wú bǐ zhì chū sān
有如是智，谓不思智、无比智、出三
jiè zhì rú lái ā luó hē sān miǎo sān fó tuó jù shì zhì
界智，如来阿罗诃三藐三佛陀具是智
yǐ cóng dà hǎi chū bǐ qián suǒ jì yī dī zhī shuǐ bù zá
已，从大海出彼前所寄一滴之水不杂
yú shuǐ hái yǔ bǐ rén rú shì shè lì fú rú
余水，还与彼人。如是，舍利弗，如

lái ā luó hē sān miǎo sān fó tuó fēi yī fó chà zhōng
来阿罗诃三藐三佛陀，非一佛刹中

shuō fǎ yì fēi èr sān sì wǔ nǎi zhì fēi qiān fó chà
说法，亦非二三四五，乃至非千佛刹

zhōng shuō fǎ zhǒng zhǒng shàn qiǎo fāng biàn jiào huà zhòng shēng
中说法，种种善巧方便教化众生。

hé yǐ gù rú lái ā luó hē sān miǎo sān fó tuó bù
何以故？如来阿罗诃三藐三佛陀，不

kě liàng ā sēng zhī bù kě chēng bù kě shuō wú liàng qiān fó
可量阿僧祇不可称不可说无量千佛

chà zhōng shuō fǎ zhǒng zhǒng shàn qiǎo fāng biàn jiào huà zhòng
刹中说法，种种善巧方便教化众

shēng

生。

shè lì fú pì rú chūn hòu xià yuè zhèng chì rè
舍利弗，譬如春后夏月正炽热

shí yǒu yī zhàng fu nǎi yǔ dà zhòng yù guò kuàng yě bǐ
时，有一丈夫乃与大众欲过旷野，彼

yú xíng shí yuǎn jiàn yàn dòng bǐ rén wèi yù bǐ dà zhòng
于行时远见焰动，彼人慰喻彼大众

yán rǔ děng dàn lái yǒu shuǐ kě yǐn ěr shí bǐ
言：汝等但来，有水可饮。尔时，彼

rén lìng bǐ dà zhòng wàng shuǐ bù jué sù chū kuàng yě biàn
人令彼大众望水不绝，速出旷野便

dé sū xī bù sǔn bù shāng ān yīn wú wèi zhì zì jìng
得苏息，不损不伤安隐无畏至自境

jiè rú shì shè lì fú rú lái ā luó hē sān miǎo
界。如是，舍利弗，如来阿罗诃三藐
sān fó tuó lìng zhū shēng wén yù rù ā luó hàn guǒ wéi
三佛陀，令诸声闻欲入阿罗汉果，为
qí shuō fǎ rú ā luó hàn suǒ zuò xiāng yīng jīng qín yòng
其说法如阿罗汉所作相应精勤用
lì bǐ jì zuò yǐ biàn huò qí lì shè lì fú ruò
力，彼既作已便获其利。舍利弗，若
xìn shì fǎ bǐ jí xìn wú chén fǎ ruò xìn wú chén fǎ
信是法，彼即信无尘法；若信无尘法，
bǐ jí xìn rú lái ā luó hē sān miǎo sān fó tuó ruò xìn
彼即信如来阿罗诃三藐三佛陀；若信
rú lái ā luó hē sān miǎo sān fó tuó bǐ jí yú wú chén
如来阿罗诃三藐三佛陀，彼即于无尘
fǎ jiě tuō ruò yú wú chén fǎ jiě tuō bǐ jí jiě tuō
法解脱；若于无尘法解脱，彼即解脱
shēng lǎo bìng sǐ yōu bēi kǔ nǎo
生老病死忧悲苦恼。

shè lì fú pì rú lòu jìn ā luó hàn zài ā
舍利弗，譬如漏尽阿罗汉，在阿
lán ná shān yuǎn xiǎn zhī chù sòng shí bǐ chù yǒu xiǎng bǐ
兰拏山远险之处诵时，彼处有响，彼
shí gèng yǒu yì rén wén yǐ jí dé ā luó hàn guǒ shè
时更有异人闻已，即得阿罗汉果。舍
lì fú yú yì yún hé bǐ rén shì shuí tiáo fú?
利弗，于意云何？彼人是谁调伏？

dā yán shì zūn shì ā luó hàn
答言：世尊，是阿罗汉。

fó yán shè lì fú yú yì yún hé bǐ lòu
佛言：舍利弗，于意云何？彼漏

jìn ā luó hàn qǐ zuò rú shì niàn yán wǒ ruò sòng shí
尽阿罗汉，岂作如是念言：我若诵时，

dāng yǒu zhòngshēng dé tiáo fú yē
当有众生得调伏耶？

dā yán fǒu yě pó qié pó fǒu yě xiū
答言：否也，婆伽婆。否也，修

qié duō
伽多。

fó yán shè lì fú yú yì yún hé bǐ xiǎng
佛言：舍利弗，于意云何？彼响

cóng nèi cóng wài cóng nèi wài chū mò zuò shì jiàn ruò zhū
从内从外从内外出？莫作是见！若诸

zhòngshēng suǒ chū yīn cí dāng rú shì xìn ruò yǒu shì shuō
众生所出音辞当如是信，若有是说

bǐ yì suí wǒ shè lì fú pì rú zhàng fu fù nǚ
彼亦随我。舍利弗，譬如丈夫、妇女

yú shuì mèngzhōng nǎi jiàn rú lái yǔ shēng wén zhòng wéi rào
于睡梦中，乃见如来与声闻众围绕

shuō fǎ shè lì fú yú yì yún hé rú lái shēng
说法。舍利弗，于意云何？如来、声

wén qí shí lái fǒu
闻其实来否？

dā yán fǒu yě pó qié pó fǒu yě xiū
答言：否也，婆伽婆。否也，修
qié duō
伽多。

fó yán rú shì shè lì fú ruò rén xiàn jiàn
佛言：如是，舍利弗，若人现见
wǒ shēng wén zhòng wéi rào shuō fǎ dāng xìn rú mèng bǐ jí
我声闻众围绕说法，当信如梦，彼即
xiàn qián jiàn wǒ jí yǐ fǎ sēng shè lì fú pì rú dà
现前见我及以法僧。舍利弗，譬如大
hǎi fēi wú yǒu bǎo ér bù qǔ bǎo hé yǐ gù bǐ yú
海非无有宝而不取宝。何以故？彼于
xiān shì bù cén zuò qǔ bǎo yè shì gù bǐ mó ní bǎo hēi
先世不曾作取宝业，是故彼摩尼宝黑
bù shí bù qǔ ruò rén céng zuò mó ní bǎo yè bǐ jí
不识不取。若人曾作摩尼宝业，彼即
dé rù bǎo zhōu rù bǎo zhōu yǐ qǔ mó ní bǎo rú shì
得入宝洲，入宝洲已取摩尼宝。如是，
shè lì fú fēi wú fǎ jiè ér bù jué ā nòu duō luó
舍利弗，非无法界，而不觉阿耨多罗
sān miǎo sān pú tí shè lì fú dàn bǐ xiān shì yú fó
三藐三菩提。舍利弗，但彼先世于佛
jìng jiè bù zuò shàn gēn yì bù fā qǐ shì gù jīn rù
境界，不作善根亦不发起，是故今入
shēng wén bǐ děng bù xíng rú lái xíng chù yì wú rú lái
声闻。彼等不行如来行处，亦无如来

gōng dé bú jù rú lái lì wú wèi děng jí wú ài zhì
功德，不具如来力、无畏等及无碍智。

rú lái ā luó hē sān miǎo sān fó tuó zé jù rú lái
如来阿罗诃三藐三佛陀，则具如来

lì wú wèi děng jí wú ài zhì
力、无畏等及无碍智。

shè lì fú pì rú zhàng fu fù nǚ zhí jìng zì
舍利弗，譬如丈夫、妇女执镜自

kàn miàn lún jiàn zì miàn xiàng biàn shēng xǐ yuè rú shì
看面轮，见自面相便生喜跃。如是，

shè lì fú wú wén fán fū bù zhī yǐng yù fǎ běn gù
舍利弗，无闻凡夫不知影喻法本故，

chí zǒu liú zhuǎn ér shēng ài lè shì gù shè lì fú
驰走流转而生爱乐。是故，舍利弗，

pú sà mó hē sà yīng zhù rú shì kǎi jiǎ wǒ jīn wéi zhū
菩萨摩诃萨应著如是铠甲：我今为诸

zhòng shēng shuō fǎ lìng yú liú zhuǎn dāng zhī dāng duàn shè lì
众生说法，令于流转当知当断。舍利

fú pú sà mó hē sà dāng xìn zhū fǎ kōng xū bù láo
弗，菩萨摩诃萨当信诸法空虚不牢，

rú shì dāng xíng shè lì fú pì rú rú lái ā luó hē
如是当行。舍利弗，譬如如来阿罗诃

sān miǎo sān fó tuó yǒu suǒ zuò huà bǐ huà shēng shí wú
三藐三佛陀有所作化，彼化生时无

suǒ shēng miè shí wú suǒ miè yú fó jìng jiè ruò wèn ruò
所生，灭时无所灭，于佛境界若问若

dá cǐ fēi èr fǎ rú lái suǒ huà shēng shí wú suǒ shēng
答此非二法。如来所化生时无所生，
miè shí wú suǒ miè rú shì shè lì fú dé wú shēng
灭时无所灭。如是，舍利弗，得无生
fǎ rěn pú sà mó hē sà jué zhū fǎ wú shēng jué yǐ
法忍菩萨摩诃萨觉诸法无生，觉已
bù dé yī fǎ ruò shēng shí shēng wú chù fǎ shēng ruò miè
不得一法，若生时生无处法生，若灭
shí miè yì wú yǒu wéi wú wéi hé yǐ gù pú sà mó
时灭亦无有为无为。何以故？菩萨摩
hē sà jué zhū fǎ wú èr gù
诃萨觉诸法无二故。

shè lì fú pì rú mò bó wú yǒu láo gù bǐ
舍利弗，譬如沫搏无有牢固，彼
wú láo gù dāng suí shùn zhī rú shì shè lì fú zhū
无牢固当随顺知。如是，舍利弗，诸
fǎ wú láo gù zhū fǎ shì kōng dāng suí shùn zhī zhū
法无牢固，诸法是空，当随顺知。诸
fǎ rú hǎi běn xìng wú yǒu èr xiàng shè lì fú pì
法如海，本性无有二相。舍利弗，譬
rú shuǐ pào cóng yīn yuán shēng yī yī yī yīn bù néng dé
如水泡从因缘生，以一一因不能得
shēng rú shì shè lì fú fán yǒu zhòngshēng yīn bú zhèng
生。如是，舍利弗，凡有众生因不正
niàn yù qǔ yú shēng bǐ jiē xū wú kōng bù láo gù bǐ
念欲取于生，彼皆虚无空不牢固。彼

zhū zhòngshēng yú shí jì zhōng bù rú shí zhī bú jiàn bú
诸众生于实际中不如实知，不见不
rù bù jué wǒ wéi bǐ děng zhòngshēng xī zhù rú shì kǎi
入不觉。我为彼等众生，昔著如是铠

jiǎ yún hé lìng bǐ zhū zhòngshēng děng dāng jiàn shí jì
甲：云何令彼诸众生等当见实际？

wǒ yīng wéi shuō liú zhuǎn lún huí
我应为说流转轮回。

shè lì fú pì rú niǎo xíng xū kōng wú fǎ zhàng
舍利弗，譬如鸟行虚空无法障

ài rú shì shè lì fú pú sà chéng shàn jiā zǐ
碍。如是，舍利弗，菩萨乘善家子、

shàn jiā nǚ děng yú zhū fǎ wú ài jì wú chén jì
善家女等，于诸法无碍际、无尘际、

wú èr jì xìn yú biàn zhì wǒ shuō shì pú sà chéng shàn
无二际，信于遍智，我说是菩萨乘善

jiā zǐ shàn jiā nǚ děng jué dìng ā nù duō luó sān miǎo
家子、善家女等，决定阿耨多罗三藐

sān pú tí shè lì fú pì rú shén tōng bī qiū xíng xū
三菩提。舍利弗，譬如神通比丘行虚

kōng shí suī jiàn qí xíng bú jiàn bù jì rú shì shè
空时，虽见其行不见步迹。如是，舍

lì fú jiàn pú sà hēng ér bù néng shuō bǐ fǎ jí shàn
利弗，见菩萨行，而不能说彼法及善

gēn huí xiàng chù hé yǐ gù shè lì fú wǒ suǒ jué
根回向处。何以故？舍利弗，我所觉

fǎ bù kě yán shuō bǐ fǎ zhū tiān lóng yè chā
法不可言说，彼法诸天、龙、夜叉、
qián tà pó ā xiū luó qié liú tú jǐn nuó luó
捷阇婆、阿修罗、伽留荼、紧那罗、
mó hóu luó qié rén fēi rén děng bù néng chéng jiù wéi chú
摩睺罗伽、人非人等不能成就，唯除
zhū pú sà mó hē sà yú zhū shì jiè zuì shèng jù zú shàng
诸菩萨摩诃萨于诸世界最胜具足上
zhì zhù dà kǎi jiǎ hé yǐ gù bǐ pú sà mó hē
智著大铠甲。何以故？彼菩萨摩诃
sà zhū tiān děng shì jiē bù néng jí
萨，诸天等世皆不能及。

shè lì fú pì rú shǒu zú néng zuò zhū shì rú
舍利弗，譬如手足能作诸事。如
shì shè lì fú yú cǐ fǎ běn dāng rú shì jiàn shè
是，舍利弗，于此法本当如是见。舍
lì fú pì rú yǒu rén néng yǐ yī zhǐ shì xiàn wú zhǐ
利弗，譬如有人能以一指示现五指。
yú yì yún hé bǐ nán zuò fǒu
于意云何？彼难作否？

shè lì fú yán shèn nán pó qié pó shèn nán
舍利弗言：甚难！婆伽婆。甚难！
xiū qié duō fó yán shè lì fú wǒ cǐ shuō nán
修伽多。佛言：舍利弗，我此说难，
rú xū kōng děng fǎ jiè xū kōng děng fǎ jué yǐ wéi tuō
如虚空等法界，虚空等法觉已，为他

jiě shuō cǐ nán yú bǐ wǒ shuō xī yǒu hé yǐ gù
解说此难于彼，我说希有。何以故？

shè lì fú bǐ pú sà mó hē sà xū kōng děng fǎ jué
舍利弗，彼菩萨摩诃萨，虚空等法觉

yǐ bú zuò xì lùn ér néng zēng zhǎng rú shì shè lì
已，不作戏论而能增长。如是，舍利

fú suǒ yǒu shàn gēn pú sà mó hē sà dāng jué ā nòu
弗，所有善根，菩萨摩诃萨当觉阿耨

duō luó sān miǎo sān pú tí bǐ zhū shàn gēn jiē shì xū wú
多罗三藐三菩提，彼诸善根皆是虚无

kōng bù láo gù ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí shì xiàn
空不牢固。阿耨多罗三藐三菩提示现

yǐ bǐ zhū shàn gēn nǎi bù qī kuáng jué ā nòu duō luó
已，彼诸善根乃不欺诳，觉阿耨多罗

sān miǎo sān pú tí shì gù shè lì fú pú sà mó
三藐三菩提。是故，舍利弗，菩萨摩

hē sà yīng zhù rú shì kǎi jiǎ wǒ xìn zhū fǎ shì bù láo
诃萨应著如是铠甲：我信诸法是不牢

gù ruò bú rù cǐ rěn zhě bù néng chéng jiù bā rén
固！若不入此忍者，不能成就八人

fǎ xū tuó huán fǎ sī tuó hán fǎ ā nuó hán fǎ
法、须陀洹法、斯陀含法、阿那含法、

ā luó hàn fǎ hé kuàng jué ā nòu duō luó sān miǎo sān
阿罗汉法，何况觉阿耨多罗三藐三

pú tí wéi chú zhū pú sà mó hē sà yú zhū sān jiè
菩提？唯除诸菩萨摩诃萨于诸三界

zuì shèng jù zú shàng zhì
最胜具足上智。

shè lì fú shì gù pú sà mó hē sà yīng jìn shàn
舍利弗，是故菩萨摩诃萨应近善

yǒu chéng shì gòng yǎng hé zhě shàn yǒu suǒ wèi shì jiào
友承事供养。何者善友？所谓示教

xíng liù bō luó mì ruò yǐ yú jiào bǐ fēi shàn yǒu ruò
行六波罗蜜，若以余教彼非善友。若

pú sà mó hē sà rú shì yán rú shì jiào rú shì
菩萨摩诃萨，如是言，如是教，如是

yīng xué zhū bō luó mì rú shì yīng xué zhū pú sà fǎ
应学诸波罗蜜，如是应学诸菩萨法，

dāng zhī bǐ míng pú sà mó hē sà zhēn shí shàn yǒu shè lì
当知彼名菩萨摩诃萨真实善友。舍利

fú pì rú yī yī dī sū zhì dà hǎi zhōng yú yì yún
弗，譬如以一滴酥掷大海中。于意云

hé cǐ wéi duō fǒu
何？此为多否？

shè lì fú yán fǒu yě pó qié pó fǒu yě
舍利弗言：否也，婆伽婆。否也，

xiū qié duō yú bǐ shuǐ zhōng hái shì yī dī
修伽多，于彼水中还是一滴。

fó yán rú shì rú shì shè lì fú zhū
佛言：如是，如是。舍利弗，诸

shēng wén dú jué jiè dìng zhì jiě tuō jiě tuō
声闻、独觉戒、定、智、解脱、解脱

zhī jiàn shǎo shè bù néng wéi zhū zhòngshēng ér zuò lì yì
知见，少摄不能为诸众生而作利益。

shè lì fú pì rú yī yī dī yóu zhì huá chí zhōng bǐ
舍利弗，譬如以一滴油掷华池中，彼

zé biàn mǎn bù zhī qí yóu dī fǎ rú shì shè lì fú
则遍满不知其油滴法。如是，舍利弗，

zhū pú sà mó hē sà jiè dìng zhì jiě tuō jiě
诸菩萨摩诃萨戒、定、智、解脱、解

tuō zhī jiàn nǎi zhì zhū yǒu shàn gēn wéi zhū zhòngshēng dāng
脱知见，乃至诸有善根，为诸众生当

dé shòu yòng nǎi zhì jiū jìng niè pán shè lì fú pì
得受用，乃至究竟涅槃。舍利弗，譬

rú yǒu yī zhàng fu yú dà hǎi zhōng pò bǎi fēn máo qǔ yī
如有一丈夫于大海中破百分毛取一

dī shuǐ yú yì yún hé bǐ yī dī shuǐ bǐ yú dà hǎi
滴水。于意云何？彼一滴水比于大海

shuǐ jù hé zhě wéi duō
水聚，何者为多？

shè lì fú yán shì zūn jiǎ shǐ qǔ bǎi yú shé
舍利弗言：世尊，假使取百踰阇

nuó yóu dāng shì shǎo hé kuàng bǐ rén pò bǎi fēn máo qǔ
那，犹当是少，何况彼人破百分毛取

yī dī shuǐ
一滴水？

fó yán shè lì fú rú shì zhū shēng wén dú
佛言：舍利弗，如是诸声闻、独

jué zhì rú yī dī shuǐ zhū pú sà mó hē sà zhī jiàn rú
觉智如一滴水，诸菩萨摩诃萨知见如
dà hǎi shuǐ jù zhū pú sà mó hē sà jù zú shì zhī jiàn
大海水聚。诸菩萨摩诃萨具足是知见
gù néng chéng shu zhū zhòngshēng nǎi zhì jiāng dào wú yú niè
故，能成熟诸众生，乃至将到无余涅
pán jiè
槃界。

fó shuō cǐ zàn zhū pú sà mó hē sà gōng dé fǎ
佛说此赞诸菩萨摩诃萨功德法

běn shí wú liàng ā sēng zhī wú biān zhū zhòngshēng děng fā
本时，无量阿僧祇无边诸众生等发
ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn wú liàng ā sēng
阿耨多罗三藐三菩提心，无量阿僧
zhī wú biān zhū pú sà mó hē sà shàn gēn chì rán zēng zhǎng
祇无边诸菩萨摩诃萨善根炽然增长
quàn xíng chéng jiù wú liàng ā sēng zhī wú biān tiān rén děng
劝行成就，无量阿僧祇无边天人等
shì yuǎn chén lí gòu yú zhū fǎ zhōng dé fǎ yǎn jìng fó
世远尘离垢，于诸法中得法眼净。佛
shuō cǐ jīng shí zūn zhě shè lì fú jí yú zhū bǐ qiū
说此经时，尊者舍利弗，及余诸比丘、
bǐ qiū ní yōu pó sāi jiā yōu bō sī jiā tiān
比丘尼、优婆塞迦、优波斯迦，天、
rén jiàn tà pó ā xiū luó děng wén fó suǒ shuō jiē
人、犍闍婆、阿修罗等闻佛所说，皆

dà huān xǐ
大欢喜。

yīn shì
音释

shù zhū shù qiē lín shù yě bēi bǐ wéi qiē
澍（朱戍切霖澍也）。陂（彼为切

zé yě jīn jǔ xīn qiē gǔ luò yě suǐ xī
泽也）。筋（举欣切骨络也）。髓（息

wěi qiē gǔ zhōng zhī yě yǐ jī yǐ yú qī qiē yǐ
委切骨中脂也）。椅机（椅于绮切椅

zǐ zuò dèng yě jī jū yī qiē àn shǔ rén suǒ píng zuò zhě
子坐凳也机居矣切案属人所凭坐者

yuē jī máo mò jiāo qiē cháng máo niú yě chū xī nán
曰机）。牦（莫交切长髦牛也出西南

yí wěi kě wéi jīng
夷尾可为旌）。